

31-630

వ త్రి ది న ము వ క టి ం వ ర బ డు ను

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ మే నెల 24-న తెది గురువారము

No 46

సంపుటము ౧౦

ఈ పత్రికలో నా మ సం వత్సరము, అధిక జ్యేష్ఠమాస శుద్ధ నవమి ౯.

సంచిక ౪౬

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కిరూ. 0-10-0 వ త్రి యింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు సిద్ధమృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగాదు. పక్షులుమందులపలన మోసముగలుగను. వంచభావచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిప్టో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

MACHINERY MARSHALLS

మెషిన్‌రి - మార్షల్స్

త్రయారుచేయుటకగు వ్యయము తగ్గినందున మావద్ద స్టాకులో సిద్ధముగానున్న ఈ దిగువ తెలుపబడిన మెషిన్‌లు తగుదలధర ప్రకారము యిచ్చుటకు వీలు గలను.

ఆవిరియంత్రములు, బాయిలర్లు, లోకోమోటైలులు, స్టాక్సు మెషిన్‌రి, రోడ్డురోలర్లు, పోర్ట్‌బుల్ ఎంజిన్‌లు (ఆవిరి లేక చమురు ఉపయోగించబడు), ట్రాక్టర్లు ఎంజిన్‌లు, క్రూడు ఆయిల్, కిరఫనాయిలు ఎంజిన్‌లు, ఆయిల్ లోకొమోటైవులు, స్టాప్‌ఫోర్డ్ పిండియంత్రములు, ఇన్ విన్‌సిబిల్ సెంట్రీఫూగలు పంపులు, సూయేజి పంపులు మొదలగు అన్నిరకముల పంపులు. పెట్రోలు పైరుయంత్రములు, దుంపలుకోయు మెషిన్‌రి, పలువిధములమాను

పలకలు మున్నగునవి కోయు మెషిన్‌రి, ఆయిల్ మిల్లింగు అందు రిఫైనింగు మెషిన్‌రి, మోటారు నాట్టిలు, డీజ్ ఇంజిన్‌గేటరులు, ఆహారమును తయారుచేయు యంత్రములు, శ్రేష్ఠతరమైన ఎంగల్ బర్గు బియ్యపుయంత్రములు, అన్నిరకముల విసనకట్టలు, అన్నిరకముల పంపులు, మార్వెల్ డ్రీల్ చక్కులు, శాండర్సన్ ఆయిల్ ట్రాక్టర్లు మొదలగునవి మావద్ద నున్నవి.

చిత్రవిచిత్రపు యంత్రముల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. మీకు కావలసిన యంత్రములను పంపుచు, మంచిసలహా నొసంగెదము.

MARSHALL SONS & Co (India) Ltd.

9 SECOND LINE BEACH MADARS.

AND AT

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE, COIMBATORE, BEZWADA & TANJORE.

శృంగగిరి శ్రీమతాధికారము.

శృంగగిరి మత భారతీయమునందలి మతధర్మాచరణ విచారణమునకు ముఖ్యస్థానము. ఈమతము యొక్క ప్రకృత ఆధికార నిర్వహణకమును గురించి తెలుగువారిలో ఉండే కల్పనలకు ఇండియా రివ్యూస్ అఫ్ రిలీజియన్, కర్నాటక జాతీయ ఆర్గనైజేషన్ పత్రికా సంపాదకులగు శ్రీయుత డి. వి. గుండప్పగారు ఆంగ్లభాషలో "రిఫారం" అను నొక ప్రస్తావనను వ్రాసి ముద్రించినారు. ఈ ప్రస్తావనయందులో రెండు మూడు విషయములు చర్చనీయమైనవిగా ఉన్నవి; ఇతరమైనవి లోపములు మనభారత సకల సర్వాధ్యక్షులయొక్క యోగ్యమైన సర్దుముగా ఉన్నవి.

పూర్వకాలములో మన భారత రాజులే మతధర్మమును నిర్వహించి పరిపాలనలుగా నుండిరి. కొంతకాలమైన పిమ్మట మహాజన పరిషత్తుకు ఈ ఆధికారము వచ్చింది. శ్రీమదాది శంకర భగవద్పాదాచార్యులవారు తర్వాతమాచార పాలనాధికారమును శ్రీమతాధికారులకు వచ్చించిరి. శ్రీశ్రీ విద్యారణ్య భారతీ మహాస్వామిలవారు శృంగగిరి మతాధికారులై వర్తమాన రక్షణార్థమై శ్రీమతాధికారులవారికి అనుబంధముగా కాలమునుండియు శ్రీమతాధికారులు యీ తులై న ను శ్రీమతాధికారులైన రాజులవారును సవలంబించి తర్వాతమాచార ధర్మ పాలన మొనర్చుచున్నారు. పితౄధర్మము సాలకులైనను, శృంగగిరి మహాజనలకు విశేష బాధ్యతను ఇచ్చి ఉండిరి. మహాజనాధిపత్యమును నిమగ్నించి కార్యనిర్వహణమును జేయుచుండిరి.

ఏజంటు శ్రీకంఠరామస్వామిగారి ఆధికారములో మహాజనల గౌరవము కనిపించినది. పాశ్చాత్య నాగరిక ప్రభావములు శ్రీమతములగునాడ ప్రారంభమైనవి. వైదిక విద్యా గౌరవము ఆస్థానములోనే ఆనాడంచీ ఉండెను. ఏజంటు గారి ఇంద్రజాలిత్రముచే శ్రీస్వామిలవారు కేవల తపస్యులుగా ఉండవలసి వచ్చినది.

శ్రీవిద్యారణ్య భారతీస్వామిలవారి కాలమునుండి శ్రీ సరసింహాభారతీ స్వామిలవారి పరిపాలనాధికారము వరకు పితౄధర్మము మహాతపస్యులైన ఆసాధారణమైన రాజకీయ కార్యధర్మములుగా ఉండినవారి వీరి చక్రవర్తులు లేకుండుచున్నది. కేవల మోక్షసామాన్యకాంక్షలకును శృంగగిరి పితౄధర్మ కార సామాన్య కాంక్షలకును విశేషముగా తారతమ్యము కలదు. వీరు కేవల మోక్షార్థముగా పితౄధర్మమును చేయక తర్వాతమాచార ధర్మపాలనార్థముగా పితౄధర్మమును అంగీకరింతురు. అధిపత్యము సామాన్యముగా రాజకీయసంబంధముగానే వుండెనుగా?!

ఈ కాలములో భారత రాష్ట్రపాలకులు అన్యదేశీయులగుటచే మన వర్తమానాచారధర్మములలో సంబంధమును వదిలి నారుకాబట్టి శ్రీమతాధికారుల వైసనే ఈ భారతము విశేషముగా కలదు. ఇట్టిసంస్థలను ఆభివృద్ధికి తేచ్చేభారతము ప్రతి భారతీయరాజులనుబునునాడ కలదు.

శ్రీయుత డి. గుండప్పగారు వీరికి ఒకకాన్సిలు శృంగగిరి సంస్థలో సర్వాధికారి అధ్యక్షతలో ఏర్పడవలెనని వ్రాసింది యొక్కము.

శృంగగిరిమహాజనలు, మైసూరు సీనియర్ కాన్సిలరులు, మి. రాఘవేంద్రరావులవారు శృంగగిరికి (28-2-23) వచ్చినపుడు మైసూరుమహారాజులవలె మనజగద్గురు మహాస్వామిలవారు స్వతంత్రముగా ఉండి దివాన్ గారి ఆధ్యక్షతలో కాన్సిలువలె శృంగగిరి సర్వాధికారి అధ్యక్షతలో కాన్సిలు ఉండవలెనని తెలిపిరి.

శృంగగిరి వంటి ధర్మసంస్థకు నివిరాగ్యమతాధికారులను నియమించుటకుదు. వీరు పాశ్చాత్యనాగరిక సారమును తమ బాల్యవిశేషముండియు ప్రధానముగా గ్రహించిరిగాన వారిని ధర్మాచారధర్మములలో కలుపుదురు. ఇట్టిసంస్థకు (అయిండియా రిలీజియన్ కాంగ్రెసు) శ్రీయుత మదనమోహన మాలవ్యగారి వంటివారు ఆధికారులగుట ఉచితము.

నిఖిలభారతధర్మ మహాసభను శృంగగిరిలో ప్రతివత్సరమును ఆఖిలభారతము నుండి ప్రతినిధులను జేర్చి జరుపుటయును శృంగగిరి ప్రభావతీర్థస్థానము జరుపుటయునుకూడ అవశ్యముగ నున్నది.

మి. గుండప్పగారి రిఫారంప్రకమును భారత మత ధర్మాధిపతులందరను చూచి తగిన సూచన గావించి, యొక్క మైన శ్రీమతాధికారులమమును ఏర్పరుచుట శృంగగిరిమతము యుల్లభకందరికిని విధిగానున్నది. మైసూరు రాజకీయమువారు

శృంగగిరి మతాధికారి నిర్వహణమునకు ఏర్పాటు చేయుచున్నారు. వారికి యొక్క మైసూరుచనలను కుంభుట అందరికిని ముఖ్య కర్తవ్యము.

విద్యా టి. శేషశాస్త్రి,
ఆయుర్వేద రత్న.

30-5-23

బుధవారమురాత్రి

గొప్పనాటక ప్రదర్శనము

బెజవాడ మైలవరంవారిహాలులో శ్రీ హనుమంతతాయనిధి సహాయార్థము, శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కలాశాల సంఘముచే, శ్రీరామపాదుకా పట్టాభిషేకము.

దశరథుడు:—నెల్లూరు నాగ రాజరావుగారు-నెల్లూరు.
కైకేయి:—కంద శ్రీనివాసాచార్యగారు-నెల్లూరు.
మందరి:—ఇందుపల్లి గోవిందరావుగారు-బందరు.
రాముడు:—చల్లా లక్ష్మీకాంతంగారు-బందరు.
లక్ష్మణుడు:—డాక్టరు గో. వెం. సుబ్బారావుగారు-తెనాలి.
భరతుడు:—పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు-బందరు.
బిక్కెట్టు:—రు 3 లు, రు 2 లు, రు 1 లు, 8 అ, 4 అ.
బిక్కెట్టు 29 తారీఖుకు పూర్వము బందరు జాతీయ కలాశాలయొద్ద నున్న తరవాత, హాలుయొద్దనున్న దొరకను. ముందుగా రిజిస్ట్రేషన్ చేయవలెనని ముందరి.

చి. శ్రీనివాసరావు,
అధ్యక్షుడు.

డి. వి. సి. బోర్డు మైసూరు, వందిగామ.
జీతపుసహాయములు, హాస్టలు

రావోపు సంవత్సరమునకు ఈ పాఠశాలలోని విద్యార్థులకు జీతపు సహాయముల నిమిత్తము రు 50/-లును, హాస్టలు ఖర్చులకుగాను రు 300/-లును జారీదిక్కితూ కాన్సిలేషన్ కు సెకండరీస్కూలు కమిటీవారు హంజూరుచేసియున్నారు.

పాఠశాలలో క్రొత్తగా చేరదలచు విద్యార్థులు జూన్ 16 వ తేదీ నందిగ్రామకు రావలయును. ఆరోజుననే జనరలు ఇంగ్లీషుపండితుడు, తెలుగుపండితుడు, కరీకులు జరుపబడును. ముఖ్యముగా ఆరేషన్ ఫలితములనుబట్టి, జీతపు సహాయములు ఇవ్వబడును. కంచము విద్యార్థులకు నిచ్చి విశేషసహాయములు కూడకలవు.

పాఠశాలతరపున హాస్టలు ప్రారంభించుటకు కలయు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. జూన్ 16 కరీకుకు హాజరు కావలసిన బాలురు స్కూలు హెడ్ మాస్టరుగారికి ఒక కార్డువైస దరఖాస్తును పంపవలయును.

టి వెంకటేశ్వర రావు,
బారిష్టరు, నైకిటరి

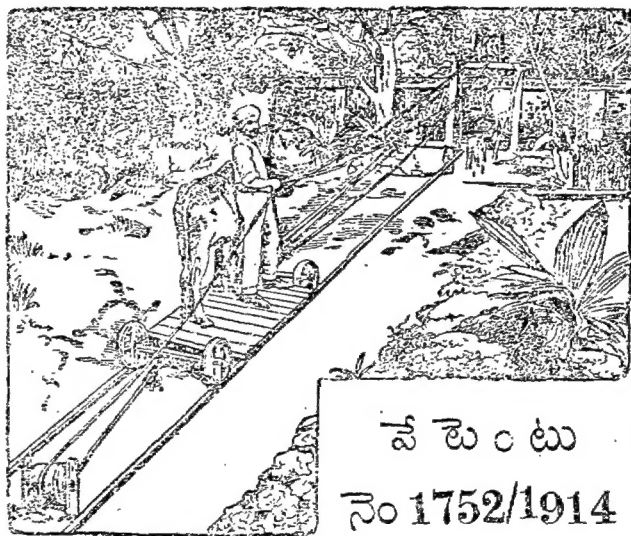
తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము నెల 0-6-0.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

రామచంద్రవీరము

మిక్కిలి తేలికగా
పనిచేయును
అయితే
ఫలము
అధికము.

వేటెంటు ప్రాతమోస్తురు మోటారు రెండు
నెం 1752/1914 ఎడ్జులనుకట్టితొలిన పైకివచ్చు జలముకంటెను రామచంద్ర వీరము

నకు ఒకేయెడ్జులకట్టి మోటారు తో లిన జలము అధికముగావచ్చును. మతియు చాల గంటలసేపు అధికముగా గూడ పనిచేయునని శాస్త్రపరీక్షవలనను స్వంతఅనుభవము వలనను నిరూపింపబడినది.

మొదటిది ధరతక్కువ, సంరక్షణఖర్చు అనావశ్యము

ఒక చిన్న బిడ్డచేతగూడ సులభముగా వాడతగినది

ఇది లేక ఏ వ్యవసాయదారుడును

తన పనిని చేసుకొనుటకు వీలులేదు.

వివరములకు వ్రాయునప్పుడు, శావియొక్క లోతును ఏరకము పశువులను ఉపయోగించునది తెలుపవలెను.

Apply to the Manufacturers

Best & Co Ltd.,

Post Box No 63.

MADRAS.

పూర్వం మౌనభార్య చనిపోయెను. ఆయన కిద్దరు చిన్న
బిడ్డలున్నారు. వారిని లెక్కచేయక పూర్వం మౌన భార్య
గ్రహణం చేసివేసి బయటకు పోయి. ఆయన మరలవచ్చునకు
సాధింపబడి పోషించెదనని పితూరియలుగా రానధిలోనే పాదా
నము గోడి. (హి. మా)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

ఖద్దరు ఋణమును గూర్చిన ప్రకటనము
ఖద్దరు ఋణము ఉత్పత్తి వ్యాపకమును, వృద్ధిచేయుటకు...

శీర్షిక

"ఖద్దరు ఋణమునియోగించు విషయములో ఈ కోసానే
యారుచేసి పెన్షియేటుగా రి దస్కర్తులగు మిమోరాండంను...

కావున మీరు వెంటనే మీ జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ
కేంద్రము యామిమోరాండం ప్రకారము జిల్లా బోర్డు యేర్పాటు...

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము
కార్యదానము, దేశవాద.
ది. 23-5-1923

ఖద్దరు ఋణము

౧. ప్రతివందలమునందు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీవారిచే
సంగీతంపడజేయించి జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులయినట్టియె...

(అ) మండలమునకు చెందిన అయిదుగురిలో ఆయా
మండల కాంగ్రెసు కమిటీ (పెన్షియేటును, సెక్రటరీయు ఉండు...

౨. ఇట్లుగా ఏర్పరుపబడిన ప్రతిజిల్లాకేంద్రము (బోర్డు)ను
ఇద్దరు ప్రతినిధులను సెంట్రల్ బోర్డు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనవలెను.

౩. ఇట్లు సెంట్రల్ బోర్డుగా నియమింపబడినవారు ఖద్దరు
ఋణమును కలిపింపవలెను.

౪. ఈ సెంట్రల్ బోర్డుకు ఒక సెక్రటరీ, ట్రెజరరును,
ఒక అధ్యక్షుడును ఉండవలెను.

౫. సెంట్రల్ బోర్డుయొక్క సభలు రాష్ట్రీయసంఘ
సభలలో పాటు సామాన్యముగా జరుగుదు, ఈ సభలకు అన్యాయ
కోరింపబట్టి గె అయియండవలెను.

౬. ప్రతివందలమునకును ఏర్పరుపబడిన అయిదుగురును
జాయింటుగా స్వంత పూచీని సెంట్రల్ బోర్డుపేర ప్రోసోటు
చాయవలెను.

౭. ఈ ప్రోసోటు మొత్తము రు. ౧౦,౦౦౦/ ల కంటే
నండరాదు.

౮. సామ్యంతయు సెంట్రల్ బోర్డుస్వాధీనములో
నొక్కనిధిగా నుండవలెను.

౯. ఏయేమండలమున కెంతెంత సామ్య కావలెనో,
ప్రోసోటు మొత్తమును అతికమించునట్టి ఎప్పటికప్పుడు
సెక్రటరీ ట్రెజరరుల పేర్లవారి ఆయామండలములలోని అయిదు
గురుసభ్యులవారు తెప్పించుకొని తమకు యాక్రమని తోచిన
వారికి ఖద్దరుకరణ ఋణమును తగుసామీనులమీద ఇచ్చి
వసూలు చేయుచుండవలెను.

అప్రి డీలకు శిక్షలు

ప్రభుత్వపరతులను అంగీకరించుట

నేరస్తుల గ్రామముల నాశనమొనర్చుట

తెలంగాణ, మే 23:—కోనాటకను అప్రి డీల గుంపు
లకు ఈ నెల 21 వ తేదీన చీపుకమిమనరగాయ ప్రకటించిన
వరతులవలన సరిహద్దు ప్రాంత గుంపులవారిలో మంచి ఫలిత...

ఈవరతులన్నియు సంగీకరింపబడెను. నాల్గవవర్గముల
వెనుక పెనావరునుండి కోనాటకం కలిపివారలయముల నిర్మాణమునకు...

౧౦. ఈ కథితవలన సామ్య అన్ని జిల్లాలకును ఒక్క
సారే తపసిడి కాకుండ ఎత్తుకర పనిచేయువారికి ఎత్తుకరసామ్య...

౧౧. ప్రతిజిల్లా పుచ్చుకొన ఋణపుదరఖాస్తును, సామ్య
ఇత్యుక్త పూర్వము సెంట్రల్ బోర్డునందు అంగీకరింపబడవలెను.

౧౨. సెంట్రల్ బోర్డు కడీకేట్లును, సిబ్బందినియాదుక
మును ప్రయాణపుఖర్చులను గూర్చిన విషయములను నిర్ణయించు
టకు అధికారము గలిగియుండును.

౧౩. ఇట్లు కొంత కాలము కనిచేసినపిమ్మట ఆంధ్ర రాజ
ధానిమీద దండకము వాటాలు ఏర్పరచి ప్రభుమైన వ్యాంతును కం
పెనెట్రేట్ కింద రిజిస్టరీ చేయుటకు హక్కు యొందింపవచ్చును.

ఈ ప్రకటన ౧౨ గురు ఖద్దరుసభ్యులను ఖద్దరు ప్రతిని
ధులసభలో ౨౦ వ తేదీన ఆచూకెపబడెను.

ఎం జి ను మె పి న రి
ప్రభుత్వపరతుల ననుసరించి మిక్సెడ్ చతురక గల
వారి యాజమాన్యముక్రింద పొందుచేరెలోనున్న సెంటు
ఎరీజరెల్ విన్ కర్కునుసంబంధింపరు చేయబడును.
Apply direct or to
BEST & Co Ltd.,
Post Box No 63, MADRAS.

నిన్న
తివారీరానున్న ప్రకారము 18 వేలబడినది. అది 180 గా నుం
డును. 180 గా భావించి కూడిన మొత్తము 929 సరిపోయినది...

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘసభ

3-6-23 వ తేదీని కాకినాడలో జరుగును

ది 3-6-23 సం॥ తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2 గంట
లకు కాకినాడలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫత్ సంఘ సమావేశము
జరపబడును. ఆ కోసాన చాలా మఖ్యవిషయములు చర్చింప...

విషయములు

- 1. ఈ సంఘమునకు అధ్యక్షుడు కార్యదర్శులు కార్య
నిర్వాహకసభ్యుల నెన్నుకొనుట.
2. అర్థ సం॥ రమునకు ఆచార వ్యయతట్టికను నిర్ణ
యించుట.
3. ఈ సంఘమునకు ఉద్ధు లిఖి పెన్నును ప్లాసింపుట.
4. ఈ రాష్ట్రములో ఖిలాఫత్ ప్రచారకులను ఏర్పాటు
చేయుట.
5. జనాల్ సయ్యదు ఉమాల్ సాహెబ్ గారు సభ్య
త్వపు పదవి కిచ్చిన రాజీనామా.
6. దిసెంబరు నెలలో కాకినాడలో జరగబోవు ఖిలా
ఫత్ కాన్ఫరెన్సునకు అన్యాయ సంఘమును ఏర్పాటుచేయుట.
7. ఇతర విషయములు.

మొహమ్మదు మొహియద్దీన్ బాషా,
కార్యదర్శి.

భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ

బొంబాయిలో సమావేశము జరిగెను

భారత కాంగ్రెసు కార్య సంఘసభ నేడు (23 వ తేదీ) ఇచ్చట (బొంబాయిలో) జరుగును. సంఘసభ్యులలో భిక్షాభిప్రాయములు ప్రబలముగా నున్నవి. మియాన్-ఫాటానీ, అబ్దుల్-కాం ఆజదుగారి దివరకే రాజీనామానిచ్చినందున నిపుడు కార్యసంఘమున 13 మంది సభ్యులున్నారు. వారిలో గయా కాంగ్రెసు తీర్మానములను సవరించవలె ననియు దానుపత్యమువారు ఎన్ని కలను గూర్చి ప్రచారముచేయుట కభ్యంతరము కలిగింపరాదనియు తలంచుచు రోజుపత్యమువారున్నారు. అటులగాక కాంగ్రెసువిధానమునే అనుసరించవలెనని మరియొక పక్షమువారు కోరుతున్నారు. ఈ కారణములవలన నేడును రేపును (23-24) యిచ్చట జరుగు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ కధికమగు ప్రాముఖ్యతయొప్పునది. ఏలయు ఈ సంఘమువారి తీర్మానములు 25 వ తేదీన ఇచ్చట జరుగు స్థాయిసంఘసభవారి తీర్మానములకు చాల వరకు ప్రోత్సాహకములగును. ముందుజరుగవలసిన పనినిగూర్చి నేటి (23) సభలో చర్చజరుగును. ఇదియే ముఖ్యతమముగాన దీనినిగూర్చి దిక్కుకాదు చర్చజరుగలదు భారత కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుత్థతకు దేశబంధు దానుగారు రాజీనామానిచ్చినందున నింకొకరి నాపదవికి ఎన్నుకొనుట తేదన విషయము. నరల దానుగారికి అభ్యుత్థునిగా ఏర్పరువలెనని చాలమంది ఆభిప్రాయమునున్నట్లు తెలియుచున్నది.

భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యులు బొంబాయి చేరి. ఆవరక కాంగ్రెసు మహాసభను జరుగవలెనని వారు వాదించెదరు. అట్టి మహాసభను జరుపుటకు విశేషమగు ధనవ్యయమునకును అధికమగు ప్రయాసమునకును పాటు గావలసి వచ్చినను మరల రెండుపక్షములవారు కలసి పనిచేయుటకు ఏలగునైకమత్యమును కలిగించుటత్యక్తముగాన నెంతటివ్యయ ప్రయాసలనైన లెక్కచేయ నూడ దని ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యులు ఆభిప్రాయము.

ఇష్టా గోష్ఠి న భ

నేడు (23) సాయంత్రము మిచ్చట కాంగ్రెసు నాయకుల ఇష్టాగోష్ఠి భ జరుగును. రానున్న ఎన్నికలలో ప్రయత్నించుటకు దానుపత్యమువారి కవకాశమునగలదెను. అటులచేసిన నైకమత్యమునకు భంగము కలుగకుండునని ఆంధ్రలో కంతిక జనసాహస సైన్యముగా రుపన్యసించెదరు.

కార్యసంఘసభ విశేషములు

నేడు (23) కార్యసంఘసభ సాయంత్రము చాల ప్రాద్దుప్రభుత్వము నూడ జరిగినది. ప్రస్తుత రాజకీయస్థితి ముందు జరుగవలసిన పనినిగూర్చి చాల చర్చజరిగినది. కాని ఏదీయను నిర్ధారణకుకలేదు. ప్రస్తుత కాంగ్రెసు విధానమును సవరించి యింకను ముందుకుఁబోవలసిన విధానము నేర్పరుపవలెనని కోరు తీరవాములు కొందరు కార్యసంఘమున గలరు. ఏదీలు 30 వ తేదీలోగా ధనమును జనమును పూర్తిచేయ లెక్కవలెను భరిక రాని మిక్కిలి గొప్ప అవమానము. అని వారు కలచుచు న్నారు. దేశమున నందనమోద్యమమున చాల నిరుత్సాహము కలిగినది అందరు సంగీకరించిరిగాన ఫల సిద్ధికి కార్యసంఘమువారు తన విధానమున మార్పుచేయవచ్చు నుగాని అది యిట్టి దని యుభయద్వైతే లెజువులకు సాధ్యపడదు. సంఘసభ్యులలో కొందరు దానుపత్యమువారి కనుసాములై యు న్నారు. "మనము ప్రయత్నించుటయైన ది వారునూడ ప్రయత్నించుటకు మన మవకాశముగలదే" నని వారిఆభిప్రాయము.

రేపు (24) ఉదయము కి గంటలకు వరల కార్యసంఘ సభ జరుగును. అపుడు స్థాయిసంఘసభలో చర్చింపవలసిన విషయములు నిర్ధారణ చేయబడును.

భాగ్యనోల్ల ఘనము

"1. ఈ పుస్తకము ఏయే ధ్యములలో తయారుచేసిన సమయము కలగదో ఆయాధ్యములలో ఈ పుస్తకము తయారుచేయించుచు వైద్య ఎత్తున వ్యక్తి కా స నోల్లం ఘనమును ప్రారంభింపవలెను. 2 నిదేశముల నుండి వచ్చెడు అన్ని రకములకల్పనల బహిష్కరింపవలెనని ఆంధ్రప్రదేశ్ కమిటీ సంతకరకు తగ్గింపవలెను. ఈరీతిగా ఉత్పన్నమును గెల్ల ఫౌర వలెను" అనతిర్మానము భారత స్థాయిసంఘసభలో సమపాక్షిద్ద సని వెనక మంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుత్థుడుగా నుండిన హరిదయాలు నానుగారు తెలియజేసిరి.

దానుగారు

నన్న (23 వ తేదీ) రాత్రి నానుగారు కలకత్తానుండి బొంబాయికి బయలుదేరిరి (ఆ.ప్రెసు)

స్వరాజ్యవక్తము

నిన్నటిదినసభ

తమిళనాడు, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజ్యముల యాజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము తిరుపతి క్కేటి వీధియొద్దనున్న దాను పారులసభ జరిగెను. అపుడు స్వరాజ్యవక్త కార్యక్రమ విధానముల గురించి యాజమాన్యములు గావించబడెను. వి. రామదాసుమంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులగు రామదాసు మంతులుగారు ప్రభుత్వమున నిట్లుపన్యసించిరి:—

"దేశములో కార్యవిధానము నుత్తమమునకు గూర్చి మనము విచారించి యోచించుటకు కాలమాసము మైనది. స్వరాజ్యము ఒక నెలలోనే రెండు నెలలలోనో అట్టేనచ్చును భావముల విడ నాడవలయును. అందులకు దీర్ఘ కాలము యొకయో కష్టపడి పనిచేయవలయును. నాయకులకు ప్రజల ప్రేమ మాండేలు సీయవలయును. కాననభా ప్రవేశమును గూర్చి మిగిలిన ఆభిప్రాయముల మార్పుకొనువలయును. గాంధీ మహాత్ముడు కాననభా బహిష్కారమును ప్రతేక బెట్టింపుడు కాననభలలో కొన్ని స్థానములైనను భారీగ నుండునని ఆయన తలంచెను. ఇట్లుటికి మూడుసంవత్సరములనుండి గర్భిత అనుభవము మిగిలిన అట్టితలంపు కర్మమని తేటతెల్లకయ్యెను. ఎవ్వడే స్థానము భారీయైనను అప్పుడే వెంటనే అనేక మంది అభ్యుత్థులు సిద్ధముగ నుండిరి. అందుకనియే స్వరాజ్యవక్త కార్యమును ప్రభుత్వమును ప్రభుత్వము చేయవలెనను న దేశములో కాననభలను మట్టి దించవలెనను తీర్మానమును జడసిరి. కావున కాననభలలోనికి వెళ్లి వానినిలోమనుండియే భృష్టును దెయవలయును. కాననభలు విచ్ఛిన్నమైనను కార్య నిర్వాహక ప్రభుత్వము జరుగుచునే యుండునని మిగిలిన తెలియును. కాని సర్దిప్రై తేనీయు ఏటో తేనీయు మాత్రమే ప్రభుత్వము సాగుచుండవలయును. సభ్యులలోనికి వెళ్లి నను అసహకార మవలంబించునపుడు, అది నిరాకరణ సిద్ధాంతమునకు విరుద్ధముగా నేరదు. కాంగ్రెసు అససా ప్రజలు కాననభా ప్రవేశమునకు అంగీకరించి మాండేలు సిద్ధించి యెడల కాననభలలో కాంగ్రెసు వారు అధిక సంఖ్యాకులగుట దుస్సాధ్యముగాదని నానమ్యము. ఇకను కాననభలలోనికి వెళ్లుటకున నీతి కన్పి కాంగ్రెసు వారు సన్నిహితులగు రనునది గొప్పవిషయముగాదు. మూడు, నాలుగు కొట్టుకుండి జనమున్న రాష్ట్రములో లోలక్యమునకు పాల్గొనినారు నూరుమంది దొరకుట దుర్లభమా? స్వల్పసంఖ్యాక పక్షముయొక్క కార్యవిధానము ఆచరణయోగ్యము గాదనుట తప్పుగాదనగును.

'దేమాండు' 'పక్ష' అధికభక్త్యములకు విరుద్ధముగ నుండు భక్త్యము భరింపుచుని కోరునట్టి ఆచరణయోగ్యముగాని కార్యవిధానము గల అధిక సంఖ్యాక పక్షము స్వల్పసంఖ్యాక పక్షపు కార్యక్రమము ఆచరణయోగ్యము కాదని యాతేవించుట! ఈ కార్యక్రమమును వి. ఆర్. దాస్, నెహ్రూ, సహోజనీ దేవిగారులంటి వారలు విధించిరి అంను సిద్ధాంతభక్త్యముల కెట్టి ప్రతిబంధమునలేదు.

దేశ మింకను కాననోల్లంఘనమునకు సిద్ధముగాలేదు. మరియొక కార్యక్రమ మేవేయవలసరము. నిర్వాణ కార్యక్రమము జాలదు. కావున మాపక్షము, కార్యక్రమమును పరిక్షించి జూచుట కవకాశమియవలయును. అని చెప్పి ముగించిరి.

సత్యమూర్తిగారు

అంతట సత్యమూర్తిగారు రుపన్యసించుచు యిపుడు దేశము నానావిధముల భిన్నమై పోయినదనియు, ప్రజలలో కట్టుబాట్లు లేనదియు, రెండు సంవత్సరముల క్రితము పోలట అవ్వను అందగమున అతేవించుటకు సంయుక్త బలము ఎల్లియుంటి మరియు, యిపుడు నైకానన్యలింగకెట్టి ప్రబల సంయుక్తాతేవణుక తేయలేకుంటి మనియు తెప్పిరి. స్వరాజ్యవక్తము వారు కాననభలకు వెళ్లుదురిక గనే మిగిలినవారు కాగ్రతగ నుండునని ఆంగ్లో హైందవులు విధి విరామములు లేక వెలుపుచున్నారు. కాంగ్రెసునం దుభయపక్షములును యోధిభించి కాననభా ప్రవేశమును గూర్చి యేకాభిప్రాయమును జడ నువలయునని వారు కోరిరి. ఎవ్వరను అధిక సంఖ్యాకపక్షము కాననభా ప్రవేశమునకు విరుద్ధముగ ప్రచారము చేయుటకు మానుకొనవలయును. అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము తన తీర్మానము మార్పునన్నో యొకయో కాభ్యుత్తన వహించవలసి యుండును. స్వల్పసంఖ్యాకపక్షము

దేశీయ వార్తలు

అగ్ర్య వైశ్యాభిగర్భనీసంఘము సికింద్రాబాదు, తక్కువ తే నెల 20 తేది ఆదివారము సాయంత్రము నియమ ప్రకారము ఈ సమాజమువారు చందాబట్ బయలుదేరగ రు 200 రూపాయలు చందాము వడినది. ఇంకను చాలరలు తును ఏర్పడవలసిన చందామున్న విషయమింతెదము—నల్లూ! కృష్ణమూర్తి-కార్యదర్శి.

మద్యపాన నిషేధము

బొంబాయి, మే 22:— బొంబాయి మిల్లు యజమానుల కేరపున గడ్ల నువాలాగారు ఎక్స్ ప్రెసు కమిటీమెంటు సాత్యమొంగిరి. మద్యముల ఖరీదునెక్కువ తేయుట, పార్శికామిక ప్రదేశములందు మద్యముకాణముల సంఖ్యను తక్కువ చేయుట దుకాణములు తెరచియుండు కాలమును పరిమితిని తగ్గించుట విశేషముమద్యముల దిగుమతిని తగ్గించుట మొదలగునవి అవసరమనియు భారతదేశమునంటి వికాసప్రదేశమున మద్యపాన నిషేధము చాలగులభవనియు ఆరకు తెలిపెను.

ఉత్తర అనంతపుర మండల జాతీయసంఘము

వైసంఘమువారు యీ నెల 20 వ తేదీ సోమవారము ఉదయం ౮ గంటలకు గుంతకల్లు జాతీయోపసంఘ కార్యాలయములో సమావేశ మగుచు, సభ్యులందరు విచ్చేయిప్రార్థితులు. విషయములు (౧) ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యుల పర్యటనమునకు తగిన యేర్పాటులు చేయుట (౨) భక్త్యులతోపాటు భూచీనిచ్చు సభ్యుల నెన్నుకొనుట (3) ఇతరవిషయములు:—కొట్టో, శ్రీనివాసారావు కార్యదర్శి, తాడిపత్రి.

రంగూను వార్తలు

స్టేటుకొన్నిలు ఎన్నికలు

రంగూను మే 23:— స్టేటుకొన్నిలును బర్మారాష్ట్రీతరపున పోటీ చేయుచున్న యుద్ధముగారు అన్యాయగా ప్రకటించబడిరి. ఈ సమాజము పోటీచేయు బర్మీయు దేశదోష్కడే మిగిలినవారిక అభ్యుత్థులును మదరాసు రాష్ట్రమునండి వచ్చినారు. బర్మా అభ్యుత్థితుగాన ఎన్నిక లంకించుటకు నుండెపు.

తెల్లెనలు పన్ను

రంగూను 23:— రెవెన్యూసంఘము తెల్లెనలు టాక్సును పన్నును విధించుటను గురించి కార్యోచనము వారు విచారించుచుండిరి కార్యోచనము అధిక సంఖ్యమున ఈ చర్చ సందర్భమున ఇరువురు బర్మాసభ్యులును ప్రతిపాదమును తెలిపి తుదకు ప్రతిపాదము నెగ్గెను. రేపు కార్యోచనమువారు దీనిని చర్చించెదరు.

నూనెగనుల సమ్మె

రంగూను, మే 22:— యాకాంగు యాంగు నూనెగనుల కార్యకర్లు 18 వ తేదీన ప్రారంభించిన సమ్మెను, కార్యక సంఘము వారు 20 వ తేదీన ఆపాదించిరి. వేతనములను గురించిన వివాదము ఇంకప్రధానకారణము. ఇట్లు మూర్తిమే ఈ సమ్మెకలను. అన్ని కాలమువారల సమ్మెకట్టిరి.

రైలుమార్గము కొట్టుకొనిపోవుట

అంగవాన, హెగోలపత్త్య దక్షిణమన్ రాష్ట్రముల రైలుకోడ్డుకొట్టుకొని పోయెను. అందుచే రైల్వే సడనుటలేదు. మోటారుబండ్లచే కపాలు సంపదముయందెను.

స్వీయ నిర్మాణమును గావించుకొని, పోలింగుస్టేషనులకు వెళ్లుటకును కాంగ్రెసువారులకు వోట్లనిచ్చుచున్నయిని కోరెదరు. కాన సభ్యులకు వెళ్లుటలో నుదేశము ప్రజల కోర్కెలను ప్రభుత్వమునకు చెప్పి అది అంగీకరింపనియెడల ప్రభుత్వ తీర్మానము:న్నింటికిని అటంకము కలిపించి కాననభలను చేసెద ద తేములయును. తుదకు ఆయన దాను, నెహ్రూగారుల తయారు చేసిన కార్యవిధానము ననుసరింపుచుని కోరెను.

పీదప రంగస్వామి అశ్వాంగారును, వి. యల్. కాత్రి గారును, వి. యస్. రాములుగారును ప్రసంగించికోడనే సభ ముగిసెను.

ఒక ఆయిల్ ఎంజినును కొను న వృక్షు మనచేయువారికెప్పుడో తేతమును గురించి తెలియింపుడు. వెటర్ ఎంజనులకు ఎక్కువసమర్థక, శ్రేష్ఠ అవసరములేదు. BEST & Co Ltd., Post Box No 63, MADRAS.

అంధ్రపత్రిక

1923 సం॥ మేనెల 24-వ తేది

గురువారము

జాతీయపతాక సంరక్షణము

—:—:—:—

అధికారులు గావించెడి లోపములవలన, జన్మస్వత్వ సంరక్షణముపట్ల, ప్రజల యుత్సాహము పెరుగుచున్నది. కొరమాలిన శాసనసభా ప్రవేశ వాదము దేశ దృష్టిని మరలించనిచో, మధ్య రాష్ట్రములందు జాతీయపతాకరక్షణము గూర్చి చూపుచున్న పట్టుదలయు ఉత్సాహమును ప్రజలలో నద్భుతప్రగోభము గావించి యుండెడివి. ప్రజలలో కార్యోత్సాహము లేదను నపవాదము దొలగిపోయెడిది. శాసనసభా ప్రవేశము గూర్చియు, శాసనోల్లంఘనముగూర్చియు వాదోపవాదములు జరుగుచున్నను, నాయకులలో నాయకులు వివాదపడుచున్నను, మధ్యరాష్ట్రముల దేశ భక్తులు చలించక జాతీయపతాక గౌరవమును రక్షించుబూనిరి. ఇది యద్భుతకార్యమని చెప్పనగును. దేశమంతయు నాగపురపు సత్యాగ్రహాలకు ఒక్కమృది తోడ్పడవలసిన యాసమయమున, త్రాడు బొంగరము లేని విషయములగూర్చిన వివాదములో మునిగియుండవలసినప్పుడు, ప్రజల దౌర్భాగ్యమని చెప్పవలయును. ఇట్టి విషమస్థితిలో నాగపురపు దేశ సేవకులు ధైర్యమును కోల్పోవక తమ ధర్మము సత్యత సైర్యముతో నిర్వహించుట, మిగుల గొప్పవిషయము. హిందూదేశీర్తిని నిలువబెట్టుచున్న వీరికి, దేశీయులు చేతులజోడించి నను సరించుటధర్మము. జాతీయపతాకరక్షణమనిన, దేశమాతృ గౌరవరక్షణమే. జాతీయపతాకమును జూచి అధికారులయినను ఉల్లికిపడవలసినయవసర మేమియు గనుపించదు. యూరపియను సోల్దరులకు కోపము వచ్చుననియు, జాతీయపతాకమును చేత గొంపోయిన వారు సంఘర్షణకు తలపడుదురనియు, జెప్పట అసభ్యము. యూరపియను సోల్దరులయినను ఇంతటి మూర్ఖము బూనెదరని తలంప వీలు లేదు. ఒకవేళ నెక్కడదకు తుంటరిననుగ బ్రవర్తించుచో, అధికారులు వారిని నిరోధింపవచ్చును. తేనియెడల, లా-ఆర్డరులను రక్షించుట కల్గ గాదా? శాంతముతో బ్రవర్తించెడి ప్రజలనుమాత్రము నిర్బంధించి, దౌర్జన్యమునకు బూనెడి భటులను ఇష్టమువచ్చినటుల ప్రవర్తించనిచ్చుట పరిపాలన ధర్మము గాజాలదు. జల్లామేజస్ట్రేట్లుగారి హేతు వాదము ప్రజలలో విశ్వాసమును పురికొల్ప జాలదు.

ఎట్టి యుక్తకార్యములనయినను శాంతిభంగము కలిగించునని చెప్పి ఆటంకపరుచుట అధికారులకు పరిపాటి యయినది. జాతీయపతాకము శాంతికిని హిందూమహమ్మదీయాది సంఘముల సంయోగమునకును ప్రధానచిహ్నము. జాతీయపతాకముచై చిత్రంబుజెడి రాటము, స్వరాజ్యలక్ష్మికి గుర్తు. దీనియందు పోరాటమును పురికొల్పెడి అంశ మేది గలదో తెలియదు. ఇట్టి చిహ్నమును గాంచి పోరాడువారెవరయిననుండిన, అట్టివారికన్న నిదార్లు మరియొకరుండరు. జాతీయపతాకమును ధరించుట, మానవుల ప్రాథమిక స్వాతంత్ర్యము. ఈస్వాతంత్ర్యము నడ్డగించుట యనిన, భారతీయుల

నవమానపరుచుటయే యగును. నాగపురమునందు జాతీయపతాక సంరక్షణకొరకు జరిగెడి ప్రయత్నము కేవలము స్థానికము గాజాలదు. అఖిల భారతవర్షమున కంతకును సంబంధించెడిది గాని వేరుగాదు. దేశగౌరవము నొకప్రాంతమువారు రక్షించుటకుబూనిన, వారి కన్నిప్రాంతములవారును తోడ్పడుట విధాయకకృత్యము. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఈక్రింది తీర్మానమును గావించి, తమధర్మమును నెరవేర్చిరి. “స్వరాజ్య పతాక గౌరవసంరక్షణార్థము నాగపురమున (1) శాంతిసమరమును సాగించుచున్న కాంగ్రెసు సభ్యుల కీ సంఘమువారి యభినందనముల నంద జేయుటకును (2) ఈ శాంతిసమరమును సాగించుటకు ఈ సంఘమువారు శక్తివంతుల లేకుండ ధనమును జనమును పంపుటకు సంసిద్ధముగనున్న దృఢ నిశ్చయమును నాగపురమున జాతీయపతాకసమరమును నడిపించు భారమును వహించిన నాయకులకు తెలుపుటకును, ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘాధ్యక్షులకు అధికార మీయడమయినది. (3) నాగపురస్వరాజ్యపతాక గౌరవభంగ ప్రయత్న సంకల్పమును గైకొని అఖిలభారతసమస్యగ జేయుటకును కాంగ్రెసు తన విజయధ్వజమును హిందూదేశక్షేత్రమున శాశ్వతముగా నాటగలుగుటకుగాను అన్ని రాష్ట్రములవారును వారి శక్తికొలది ధనమును జనమును పంపవలసినదిగా కబురు జేయుటకును, ఈనెల 25 వ తేదిని బొంబాయిలో సమావేశముగానున్న అఖిలభారత స్థాయిసంఘమువారిని ప్రోద్బలముజేయుటకు తగిన యధికారమును అందలి యాంధ్రసభ్యుల కీయడమైనది.”

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారి విషయమై దూర మాలోచించి, దీనిని అఖిలభారత సమస్యగా భావించి, తగిన ప్రతిక్రియలను సూచించుట యవసరము. అధికారవర్గము ప్రజల కిట్టి మహదవకాశము నిచ్చినపుడు, దానిని వృథాబోనిచ్చుట సరిగాదు. ప్రజల దృఢనిశ్చయము సడలకుండునని, వారిదేశభక్తి వెల్లడియగుటకు అధికారులవకాశ మీయరని విచారంప నక్కరలేదు. దేశమంతయు వలదువలదనుచున్నను వినక ఉప్పుపన్నును విధించి, అధికారులు శాసనోల్లంఘనభావమును పురికొల్పిరి. బెంగాలు మొదలగు ప్రాంతములలో ఉప్పుపన్నును తిరస్కరింపవలయునను భావము ప్రబలి యున్నది. బెంగాలురాష్ట్రీయ సమావేశము, ఇందు కనుగుణముగా తీర్మానించెను. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభలో విచారించునిమిత్తము వారి దయాలునాగుగా రొకతీర్మానమును పంపియుండిరి. ఆ తీర్మానమునందు, ఉప్పును తయారుజేసి వ్యక్తి శాసనోల్లంఘనము నవలంబింపవలె ననియు, విదేశమునుండి వచ్చెడి అన్నిరకముల ఉప్పులను బహిష్కరింపవలె ననియు, సాధ్యమగునంతవరకు ఉప్పువాడుకను తగ్గింపవలెననియు సూచించబడినది. దీని సాధ్యాసాధ్యత లేటులున్నను, శాసనోల్లంఘన భావము ప్రజలలో పెచ్చుపెరుగుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. అధికారుల కఠినచర్య లిందుకు ప్రోద్బల మొనగుచున్నది. ప్రజ లెట్టికష్టములనయినను శాంతముతో భరింకగలరని, అకాలీలచారి త్రము చెప్పక నే చెప్పుచున్నది. కష్టసహిష్ణుత కింతకన్నను ప్రబలనిదర్శనము వేరుండబోదు. అకాలీలవంటి శాంతివీరులు గల దేశము, సత్యాగ్రహ వ్రతము ననుష్ఠింపజాల దనుట, సత్యదూరము. నాగపురమిపుడు సత్యాగ్రహవ్రతము ననుష్ఠించుచు దేశగౌరవమును కాపాడుచున్నది. ఇంతవరకును తాదాపు 180 మంది దేశ సేవకులు నిర్బంధింప

బడిరి. ఇంకను అరెస్టులను ప్రజలు వరించుచున్నారే. వారినిశ్చయము దొలగలేదు.

అకాలీలవలె, నాగపురపు వాలంటీరులు ముందుగా తగిన ఏర్పాటుల జేసికొనియుండలేదు. ఈయద్యమము, దీర్ఘాలోచనపై మొదలిడలేదు. దేశ మానసంరక్షణకు ప్రజలు వారియంతట వారే ముందుకువచ్చిరి. రానురాను ప్రజల యుత్సాహ మధికమగుచున్నది. గత శాసనసభాసమావేశమునందు 20 మందిని అరెస్టుజేసిరి. వీరిలో నొక కుంటియరడు గూడ గలడు. ఇతర ప్రదేశములనుండి వాలంటీరులు చాల మంది నాగపురమునకు వచ్చుచున్నారు. స్త్రీలు సయితము సత్యాగ్రహ మొనర్చ సంసిద్ధత జూపిరి. నాగపురమునకు తగిన షానువ్య సహాయము జేయుటకు బూనుకొని జబ్బులుపురము సత్యాగ్రహవ్రతమును కొంతకాలమునుండి కట్టిపెట్టెను. 20 తేదినుండి జబ్బులుపురమునందును సత్యాగ్రహవ్రతము మరల ప్రారంభమయ్యెను. జబ్బులుపురపు వాలంటీరులు జాతీయపతాకమును నెలకొల్పి నందులకు అరెస్టు అగుచున్నారు. ఈరీతిన దేశమందంతటను జాతీయపతాకమును విరివిగ ప్రతిష్ఠించి, ఇట్టి యుక్తమపు టుత్తరువులు రద్దగునటుల జూచుట, యవసరము. కాంగ్రెసుసంఘ మీవిషయమును గూర్చి తగు నాదేశమును ప్రజల కొనగట లాభకరము. నాగపురపు సత్యాగ్రహ సంకల్పమున, ధనికులగు జైనులు అరెస్టు అయిరి. నెల్ చిరంజీ లాల్ అను మిగుల ధనవంతుడగు మార్వాడీ వర్తకుడు సత్యాగ్రహము బూనెను. ఇతనితో బాటు మరికొందరు కోటీశ్వరులు సత్యాగ్రహ వ్రతము ననుష్ఠించెదరని తెలియుచున్నది. తుదకు బాలురుగూడ జాతీయపతాకమును చేబూని నిషేధింపబడిన ప్రదేశమున బ్రవేశించిరి. దేశములో స్వాతంత్ర్యోత్సాహము లేదని భావించుట, మిగుల పొరబాటు. నాయకులు నిరుత్సాహము జెంది వేరుమార్గముల ద్రోక్కుచో, ప్రజలలోగూడ నుత్సాహము దగ్గుట వింతగాదు. మహాత్ముడు బోధించిన సత్యాగ్రహసంజ్ఞము, ప్రజల మనములందు బలముగా నాటుకొనియున్నది. ప్రజలను తగురీతిని నడుపుచో, వారు తమ విధ్యుక్తధర్మమును నెరవేర్చెదరనుట నిశ్చయము. దేశదృష్టిని ముఖ్యకార్యములనుండి మరల్చుట కికముందును లేనిపోని యార్భాటముల జేసినమాత్రము, తీరని నష్టము వాటిల్లగలదు.

ఉప్పుపన్ను : శాసనసభ్యుల రాజీనామా

ఇందు విషయమై జరుగుచున్న వాదప్రతివాదము లంతరింపలేదు. రంగారావులుగారు మొదట రాజీనామా నామోదించి, పిమ్మట నేకారణము వలననో ఆమార్గము పనికిరాదనిరి. తాబోవు సభలో బడ్జెట్టుసూచనలను నిరోధింపవలయు నని, శరిపెట్టుకొనిరి. రాజీనామా యవసరమని వాదించుచున్న మున్నీ ఈశ్వరచరణుగారు, రంగారావుల గారి సమాధానము గాంచి యైనను, తమవాదమును నడలుకొనక దానినే సమర్థించుచున్నారు. శాసనసభ్యులు రాజీనామా నిచ్చుటవలననే, తమ యసమ్మతిని లోకమునకు వెల్లడిజేయగలరని, ఈశ్వరచరణుగారి యుద్దేశము. శాసనసభలో నిరోధము సలుపుట జరిగెడికార్యము గాదని, ఈశ్వరచరణుగారికి సమ్మతము గలదు. తాబోవుసభలో నేమిజేయవలయునను విషయమై, సభ్యులల్లో గల యభిప్రాయభేదమును వీరు చూపిరి. రా. బి. సి. యస్. ను బ్రహ్మణ్యముగారు, కొన్నిముఖ్యవిషయములలో మాత్రమే ప్రభుత్వము సోదించదలచిరి. రంగారావులుగారు నిరోధమును పూర్తిగా సాగి

చెడ మనిరి. జాక్షరు నందలాల్ గారి కిట్టి నిరోధము నందు నమ్మకము లేదు. ఇట్టి భేదాభిప్రాయములు గలిగిన శాసనసభ్యులు చేరి నిరోధము సలుపగల రను నమ్మకము ఈశ్వరచరణుగారి కావలయును లేదు. అందుచే అసమ్మతి దెలుపుటకు రాజీ నామాతప్ప వేరుమార్గము లేదని, వీరు ఖండిత ముగ దెలుపుచున్నారు. ఈమారు శాసనసభలలో జేరి ప్రతిష్ఠంబనల గావించెద మని తెలిపెడివానిని గూడ నీ తీరుననే యుండును. స్వరాజ్యపక్ష ములో పెక్కుమందికి ప్రతిష్ఠంబనలనిన, నమ్మకము లేదు. బాంబాయి స్వరాజ్యపక్షాధ్యక్షు లగు కె. నటరాజనుగారును, యం. ఆర్. జయకరు గారును తమ యభిప్రాయము నీరీతిని వెల్లబెట్టిరి. స్వరాజ్యపక్షమునం దధికసంఖ్యాకు లగు మహా రాష్ట్రపక్షమునకు, ప్రతిష్ఠంబనల యందు విశ్వాసము లేకయుండ, కొలదిమంది చేరి ప్రతిష్ఠంబనల గావించ గలుగుదురా? చిత్తరంజన దాసుగారి కయినను, రిస్వాంసీపుసహకారమయినను, రిస్వాంసీపుసహాయనిరాకరణమయినను ఒక్కటియే. వలనన, ఎవ్వరయినను శాసనసభలలోనికి బోయి నవిమ్మట, స్వరాజ్యక్షణాళికను సమర్పించి, దానిని ప్రసాదించవలయు నని ప్రభుత్వమువారిని ముందుగ గోరెదరట. వీరికోర్కెకు ప్రత్యుత్తర మేతెంచు నప్పటికి కనీసము రెండుసంవత్సరము లయినను బట్టును. ఈలోపుగ శాసనసభ్యులు సలుపదగినది సహకారమేగద. కొన్నిరోజులు సహకారమునలుపు నప్పటికి ఎట్టి ధీశచిత్తునికయినను, నితాకరణోద్దేశ ముగంటును. వెనుకటియైతాహము చల్లబడును. శాసనసభలలో నొక్కమారు బ్రవేశించినవిమ్మట, సహకారవాలావరణముమధ్య సహాయనిరాకరణ దీక్షను నిలుపుకొనుట సామాన్యులకు దుర్లభము. అట్టికి క్రియే ప్రజల కలవడినచో, స్వరాజ్యపక్షి యీసరికే గలిగెడిది. ప్రజలదృష్టిని పరాధీనతను పెంపొందించెడి యాకర్షణములనుండి మరల్చుటకే, నిరాకరణధర్మమును మహాత్ముడు బోధించెను. ప్రవృత్తికి నిష్పత్తి సాధనము. నిర్మాణమునకు నిరా కరణము సాధనము. ఇట్టిసాధనములతో బనిలేకుండ జరుపుకొనుటకు, మహామహులకు వీలులేకపోదు. కాని సామాన్యుల కిట్టిపని సాధ్యమగుననుట అను భవవిరుద్ధము. శాసనసభలలో, స్వశక్తిపై విశ్వాసము పెంపొందజాలదు. స్వరాజ్యపక్షమువారయి నను, అధికారవర్గమును స్వరాజ్యమునీయవని వేడుటతో తమకార్యమును ప్రారంభించెదరు. అప్పటి నుండియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారేమని సిఫార్సు జేసెదరో యనియు, బ్రిటిషుమంత్రి తేమని తలచెద రో యనియు, పార్లమెంటుసభలో లేబరుపక్షమువారెంతవరకు సాయపడెదరో యనియు, వీరు అత్యా తుతముతో నిరీక్షించదొడంగెదరు. అందుచే ఇంగ్లండులో నెవ రెటుల భావించినను, స్వప్రయత్న బలమువలన స్వరాజ్యము సిద్ధించు ననునమ్మకము వారియందు క్షీణించును. జాతీయనిర్మాణమును చురుకుగ కొనసాగించవలయు నను ఉత్సాహము దగ్గను. బ్రిటిషుప్రభుత్వము కటాక్షించిన, సంత సము గలుగును. వారు చిన్నచూపుచూచిన, దిగులు జనించును. మహాత్ముడు బోధించినమార్గ మిది గాదు. అతడు దెలిపిన సవీరసందేశ మిది గాదు. దాసుప్రభృతులు బోధించెడిసంగతులు నిరాశా జనితములు. మహాత్మునిసందేశము, పూర్ణ విశ్వాస ఫలితము. అందుచే శాసనసభా కార్యక్రమము నిరుపయోగ మగుటయేగాక, ప్రజలదార్శన్యమును క్షీణింపజేయును. మొదట ప్రతిష్ఠంబనలగావించు నుద్దేశ మున్నను, రానురాను సంస్కరణములవలన పొందదగిన లాభమును పొందుటయే మేలని దోచు ను, 2. లాభములను త్రవ్వించెదమనిన, కాదనుట

కు బుద్ధి పుట్టుదు. ఆంధ్రరాష్ట్రము నిచ్చెదమన, వలదని నిరోధింప సాధ్యపడదు. పరిశ్రమలకు ధన మొసగెదమనిన, అడ్డగించుటకు వీలుగాదు. సభ్యు లిటులజేయుటకు సాధ్యమయినను, వోటరు లిందుకు సమ్మతించరు. స్వల్పమగులాభములను కొన్నింటిని జూపి, సభ్యులలో భేదాభిప్రాయములను పుట్టించుట అధికారులకు సులభము. మితవాదు లుద్భవించుట కిట్టి విధేనతంత్రమే కారణమయ్యెను. స్వరాజ్యపక్షమువారి సంకల్పమును సడలించుట అధికారవర్గమునకు మున్నాధ్యము గానేరదు. స్వరాజ్యపక్షమునందు పెక్కుమందికి ప్రతిష్ఠంబనలు పనికిరానపుడు, అధికారులవ్యూహము తప్పక ఫలించును. తాము శాసనసభలలో సధికసంఖ్యాకు లుగ నుండగోరుట లేదనియు, బాగుగ పనిజేసెడివారు స్వల్పసంఖ్యాకులుగ నున్నను చాలుననియు, నట రాజనుగారు బహిరంగసభలో దెలిపిరి. ఇట్టిస్థితిలో వీరికి ప్రతిష్ఠంబనలలో నిసుమంతయు నమ్మకము లేదని స్పష్టమగుచున్నది. శాసనసభలలో నేపక్షము వారు చేసినను లాభముండకపోగ, నష్ట మధికముగ గలుగుననుట స్వతస్సిద్ధము. కండ్ల యెదుట నిదర్శన ములు స్పష్టముగ గనపించుచున్నపుడు గూడ, కొందరికింకను భ్రమతోలగకుండుట శోచనీయము.

చిత్తవాదము

శ్రీమతి సరోజినీదేవియు, హిందూపత్రికయు జేసెడి వాదమున కర్థ మేమియో తెలియదు. కాంగ్రెసుతో నుభయపక్షములకును, సంయోగము వలదని వాదించువా రుండరు. కాని, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ నంతరింపజేసెడి మార్గమున సంయోగము గురువలయు ననుట, అసభ్యవాదము గయో కాంగ్రెసుతీర్మానము ప్రస్తుతప్రజాభిప్రాయమునుదెలుప దనుచో దానిని కనుగొనుటకు మరియొక కాంగ్రెసును సమావేశపరచవచ్చును. స్వరాజ్యపక్షము వారు కాంగ్రెసు తీర్మానము నెటులనయినను భగ్న పరుప నిశ్చయించిరి. కావున, కాంగ్రెసుపక్షమువారు దోసిల్లాగ్గి మారుమాటాడగూడ దనుట, ఏటిహే తువోదెలియకున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారు స్వంత బాధ్యతపై శాసనసభలకు బోకుండ ఎవరును అడ్డ గించుటలేదు. వోటరులు ఎవరికిని వోటీయవల దని మాత్రమే కాంగ్రెసు బోధించును. స్వరాజ్య పక్షమువారే గాక, మితవాదులుగూడ కాంగ్రెసు సభ్యులుగ నుండ నర్హులే. మితవాదులకు శాసన సభలలో స్థానములేకుండ జేయవలయు నని స్వరాజ పక్షము పంతముతోపలుకుట, స్వాతంత్ర్యనిరోధము గాదా? కాంగ్రెసుతీర్మానమునువ్యక్తివరముగ నన్వ యించి, కాంగ్రెసు పక్షము వారిని అకారణముగ నిందించుట గాని, అక్కన్న పడుటగాని, దూరా లోచనను సూచింపదు.

మరియొక కారణము

కెనియా భారతీయులగుల్ఫి పూనాలో జరిగిన సభలో, సహాయనిరాకరణమునకిది మరియొక కారణమయ్యెననియు, కెనియా భారతీయులు సక్రమ మును శాంతియుతము నగుమార్గములనన్నిటిని అన లంబింపవలయు ననియు, తీర్మానింపబడెను. భార తీయులస్థితి ఇంటనేమి, వెలుపలనేమి చక్కబడ వలయు ననిన, సహాయనిరాకరణ మవలంబించుట దప్ప వేరుమార్గము లేదు. ప్రజల ఆత్మగౌరవమును పెంపొందించెడి మార్గ మింకొకటి గనపించదు. ఇంగ్లండునందేమి, ఇతరభాగములందేమి చేరి ఎంత దూరము మొరలిడినను, గౌరవహాని గలుగుటదప్ప వేరుప్రయోజన ముండదు.

“ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి విఫలమయ్యెను”

ద్వంద్వప్రభుత్వపద్ధతి విఫలమయ్యెనని, లిబరలు పక్షమువారిచ్చినవిందు సందర్భమున, చింతామణి గా తెలుగెత్తిచాటిరి. పాలకులకుండెడి నిరంకుశాధి కారము తొలగుట కల్పర్థు కలసి పాటుబడవలెనని, చింతామణిగారు హెచ్చరించిరి. ఏవిధముగ పాటు బడవలయునో వీరు దెలుపరయిరి. ఇందుకు సత్వర స్వరాజ్య సంపాదనమునకన్న వేరుమార్గము లే దనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసుపక్షమువారితో జేరి, చింతామణిప్రభృతులు పాటుబడిన లాభముండును. అందుకు మారుగ ప్రాతపద్ధతులతో కాలము గడు పుట కాలయాపనకు కారణ మగుట దప్ప వేరు లాభము గలిగింపజాలదు.

స్థానిక వార్తలు

గాంధీమహాత్ముడు-కలియుగప్రహ్లాదుడు.

గుంటూరు చంద్రికావెన్ శ్రీ ముద్రింపబడి దారురాజు పుండ రీకాతుడుగారిచే రచింపబడిన గాంధీమహాత్ముడు-కలియుగ ప్రహ్లాదుడు అనుపుస్తకమును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసి కొని ప్రాసెక్టు జేసినటుల యీ వార్త గతములో ప్రక టింపబడినది.

మద్రాసు శాసనసభ:- నేడు రాబోవు అక్టోబరు నెలలో జరుగనున్న శాసన నిర్మాణసభ యొక్క కలలో గోవా మరిజిల్లా పక్షమున నొక అభ్యర్థి (క్యాండిడేటు) గా నిలుచుచున్నా నని విన్నవించుచున్నాను. - మాదిరెడ్డి శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు, రాజమండ్రి.

బందరు మ్యునిసిపాలిటీ-నిర్బంధ ప్రారంభవివర: మచిలీపట్నం మ్యునిసిపల కాన్సిలు, ఆమ్మనిసిపాలిటీ (రింక నున్న ప్రదేశమునందు బాలు రంవరపును ప్రారంభవివరము నిర్బం ధము జేయవలెనని గావించిన తీర్మానము ప్రభుత్వమువారిచే అంగీకరింపబడినటుల యీ వార్తము 7 తేదీలో ప్రకటింపబడినది.

మద్రాసు ప్రభుత్వము-ఇరిగేషను బిల్లు
ఈశ్వరచందలూ, మే 23:- సీ. పి. రామస్వామి అయ్య దుగారి అభ్యుత్తర క్రింద, గూడిన సమావేశమున ఇరిగేషను బిల్లుకు గురించిన దిగ్ల చర్చ జరిగెను. ప్రైవేటు వక్తునై ప్రభుత్వమువారి అధికారము, ఇరిగేషను లాయరు అరలాదిం పటనన నూత్రము మొదలగు ముఖ్య నిషయములందు సమాధా నముపడిరెను.

ఫిజీ భారతీయులపై పన్ను

భారత ప్రభుత్వప్రయత్నములు
పూనా, మే 23:- ఫిజీ భారతీయులపై నిధింపబడిన తల 1-కి 1 సగము నివాసపు పన్నును తొలగివేయు సభ వారు గావించిన తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వ మొసకును ప్రభుత్వమువారి నిషయమున నిరసన చే చర్యవీరి కొనుచున్నా రనియు సాధ్యమైన ప్రయత్నములు గావించబడు ననియు తెలిపిరి.

పరాసువర్తక సంఘపర్యటనము

బొంబయి మే 23:- పరాసు వ్యాపారము కల్గివృద్ధి యొనర్చుటకుగాను ప్రాచ్యదేశములందు పర్యటన మొనర్చుచు న్న పరాసు వ్యాపారముల వర్గమువారు అవి వార్యములగు కారణములచే బొంబయియందు దిగుప్రయత్నమును పూర్తిగ విడ వలసివచ్చెనని పరాసు కాన్సిలు ప్రకటించెను.

కొన్ని బిల్లుల అమృతము

కలకత్తా, మే 23:- మే 22 లేదిన భారత కార్యద్యాయము న కాన్సిలుబిల్లుల వివరము:- అమృతమునకు జేర్చినది 10 లక్షల సంపూర్ణముగనమ్మిడి 21 లక్షలు. ఇంతవరకు మొత్తము అమృతది 206. 6 లక్షలు 80 గి 80 లక్షలు. అమృతమునకు చేర్చబడును. గతవికటిష్టర వక్త్రములందును పంజాబు ప్రభుత్వము వారు 80000 మంది ఖనిసండి తొలగింప బడిన వైదికులకు కనుల నొసగిరి. ఇందుకు ప్రైవేటు యజమానులకు గూడ శిఫార్సు జేసిరి.

బిటను క్రొత్త పథాన మంత్రి

బాల్డిన్ గారి నియామకము సర్వజన సమ్మతము

మంత్రి వర్గము లో మార్పు లేక పోవచ్చును

సర్. ఆర్. హర్లా గారు కోశాధిపతి గా వచ్చును.

మంత్రివర్గములో మార్పులేకములుండవనుకొనుట

లండన్, మే 23:— ఉదయం 12-5 టైములలో మొట్టమొదటిగా ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— గురువారము నాడు బాల్డిన్ గారు మంత్రివర్గమును తెలియజేయవచ్చును. మంత్రి లండనును తమకాపులయందు మాఖ్యులగు విధానమును ప్రవేశపెట్టి వాటిని సాధించునందుచే మంత్రివర్గమును అన్ని మార్పులంద వరుచున్నాడు. అధినేతల మంత్రివర్గమువారు స్వాభావికముగానే నిర్ణయించుచున్నారు. ఆంగ్లమంత్రి వర్గముకాని గృహనిర్మాణ విధానమును ప్రారంభించి, విశేషాంగ కార్యాలయమువారు వర్తకసంఘమువారు ఓషియానును అలాగే చివరియందున్నాడు. ఇటీవలయమున సాధ్యమయినంతవరకు మార్పులను ఎంతకొలదిగ జేసిన అంతవరకుండు ననుచున్నాడు.

కర్జుక ప్రభువు ఆంగ్లము వాగులేనందున ఆయన తన వదలిని త్యజించు ననుచున్నాడు.

కోశాధిపతిగారు తమకు కోశాధిపత్యము నీయ జేసినందు బాల్డిన్ గారిని ఈయనకు అత్యంతమైత్రి యందుటచే అతనిని ఇతనికి ఇచ్చుననుచున్నాడు.

కన్యార్యేంద్రుల వర్గమువారు రందరును ఏకము గావలసిన సమయము ఆసన్నమయ్యెను బాల్డిన్ గారు తెలియజేసిరి.

అట్టికాబట్టెనగారు లండనుకు పోవుచున్నారు. వీరి రాక: కోశాధిపతివర్గము నేతమతము ననుకొనుచున్నారు.

ప్రారంభమగు చూపులను, చూపు, ఈవన్నగార్లకు బాల్డిన్ గారు కలువంపవచ్చుననియు బెర్నార్డ్ హౌస్ ప్రభువు మాత్రము ఆహ్వానించరనియు తెలియుచున్నది.

కర్జున్ గారిపట్ల అందఱును సానుభూతిగలదు. కానివారిని తులన బట్టి పోలికపడి గాదు.

సార్వభౌముని ఏర్పాటును అందరు ఆహ్వానించిరి.

ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడవలెనని ఇతివృత్తమునైన ప్రతిజ్ఞలు తమకినింక బాధించు వనియు ఇక మీదట లిబరలు సంయోగమునకు ప్రభుత్వమువారే ప్రయత్నించవలెననియు లాయర్ బాల్డిన్ గారి యుతకాభిప్రాయము తెలియజేసిరి. కర్జుక ప్రభువు తన వదలిని త్యజించిన దెట్టి ప్రభువు విశేషాంగ కార్యదర్శినియమింపబడుదురనుచున్నాడు.

పరాసులు

బాల్డిన్ గారిని నియమించుట తుదిదశలో తెలియజేసిరి.

ఇతడు వరానులును బ్రిటిషువారును రాచరికాధి ప్రాయములను సరిజాతుకొని సఖ్యత నేర్పరుచు కొనుటకై సమయమిదే యనుచున్నాడు.

విశేషాంగ కార్యదర్శి కర్జుక ప్రభువు పనిలో నుండరని డెయిలీ మెయిలు పత్రికా విలేజు తెలుపుచున్నాడు.

బాల్డిన్ గారు

1908 నుండి కామన్స్ సభలోనున్నను వీరివేత 5 ఏండ్ల వరకు ఎదిరిన తెలియదు. అయితే డెయిలీ మెయిలు ఆర్థికభాగా కార్యదర్శిని నియమింపబడిరి. కన్యార్యేంద్రుల వర్గము సంస్కరణ భాగాల పనిజేసిరి. సమయము మంత్రివర్గము మూలముల కారణము గార్లకు పంపుములో బాల్డిన్ గారు రిటైరుయవచ్చునను మే కారణము.

బాల్డిన్ గారు

కామన్స్ సభలోనే గాక సామాన్యముగ సర్వజనసమ్మతముగ నుండిరి. ఆయన కోశాధిపతిని నియమించుట ఎల్లవరకు అనంద దాయకముగ నుండెను. ఆయన ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థికవ్యవస్థలో ఏ వియము లోపములేదు. సరిగానున్నది. దీనిచే ఈయనభాగ్యుని ఎక్కువైనది.

చాంబర్లెస్ గారు మరల కన్యార్యేంద్రుల వర్గములో జేరుట వశమగుచున్నాడు.

సర్ హర్లా గారు కోశాధిపత్యము సంపాదించెదరని నమ్ముచున్నాడు.

కర్జుక ప్రభువు

విశేషాంగ కార్యదర్శి నుండుననే ప్రజలనుకొనుచున్నాడు అనవసరముగ పాల్గొనుటకు నుకయోగించడు. ప్రతివత్సరము లో ఒకరుచుకొను కర్జుకలరు. కామన్స్ సభలో, కల్లోలముగ నున్నపుడు, ఈయన బోసర్లా గారి కంతయు తోడ్పడుచుండెడి వారు.

బోసర్లా గారు ఇతడు లేనందున నేవనలులిబరలువారు ప్రతివత్సరములో జేరదరని లాయర్ బాల్డిన్ గారు నూచించిరి. ప్రభుత్వవర్గమునకు ప్రతివత్సరముగ పనిచేయువారిలో వారు జేరవలసి తెలియజేసిరి. బోసర్లా గారు లేకపోవుటచే సభలో నివాసముండేవారుని భయపడుచున్నారు.

బాల్డిన్ గారిని పార్టీ నాయకునిగ నియమించుటకు 27 వేదిన యూనియనుప్రభువులు, కామన్స్ సభానేతమగుదురు.

కోశాధిపత్యమును బాల్డిన్ గారిపాతే అంగీకరించెనని హర్లా గారు నమ్ముచు తెలియజేసెను.

కర్జుక ప్రభువును ప్రధానమంత్రిని నియమించక పోవుటకు కార్యక సభలను అత్యంతము కారణము. కర్జుక ప్రభువునే గనుక ప్రధానమంత్రిని నియమించిరని పార్టీ మెంబరులు విచ్చిన్నము జేయుటకు సర్వవిధముల జేయక మానవనిరి.

వ్యతిరేకతనిభులు తనను అభివందించ మీ అభివందనలకుండు మీ ఆకర్షణములు కావలెనని బాల్డిన్ గారు దృఢనింగు విధిలో వాచిరి కలిసికొన్నపు తెలియజేసెను.

బాల్డిన్ గారి విజయము

బాల్డిన్ గారి కయను 50 ఏండ్లు. 15 ఏండ్ల క్రితము పార్టీ మెంబరుల మొదట ప్రవేశించిరి. 1917 నుండి 1921 వరకు ఆయన ఆర్థికభాగా కార్యదర్శి నుండెను. అప్పుడు కర్జుక సంఘాభ్యుదయముగ నియమింపబడినది. కొయిలిమను ప్రభుత్వము పాతే కన్యార్యేంద్రుల ప్రభుత్వము రాగానే కోశాధిపతిగ నియమింపబడిరి. అమెరికనుల ఋణమును తీర్చుటలో ఈతడు రాయ బాధి పనిజేసెను. కొన్ని వారములక్రితము ఈయన ప్రకటించిన ఆర్థికవ్యవస్థ ప్రజలకు కొంత కన్నులరూపముగ హాయిని కలుగ జేసెనది. ఋణమును తగ్గించుటకు కొంతసామ్యు ప్రయత్నముగ నుంచుటకు. ఇదియే ఈతని ఘనకార్యము.

బోసర్లా గారు రిటిరాలమైతరు. బోసర్లా గారు కన్యార్యేంద్రుల నమ్ముతుడు ఆయనపాతే నాయకుడుగ కామన్స్ సభలో పని జేసెను.

అతను మిత్రభాషి. చెప్పదలచుకొన్న సంగతులను స్పష్టముగ తెలియజేయును.

మంత్రివర్గపునర్నిర్మాణము

క్రొత్త ప్రధానమంత్రి తనప్రభుత్వమును మరల ఏర్పరుచుటకు యాదు ఇతివృత్తము మంత్రి లండనును రాజీనామా నిచ్చెదరు. వీరి రాజీనామాలునుండుకొని మరల క్రొత్త ప్రభుత్వము నేర్పరుచును.

మంత్రివర్గములో కొలది మార్పులుగ ననుచున్నాడు. ప్రభువుల సభనుండి ప్రధానమంత్రిని నియమించిన చాల విక్రమముండును. ప్రభువులసభలో కార్యక సభ్యులు ప్రతిభలు లేనందున ప్రభువుల సభనుండి నియమించ రాదనెరి.

బ్రిటిషు పత్రికాభిప్రాయములు

నూతనమంత్రివర్గములో కొలదిమను సభ్యులను జేర్చువలెనని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు, టైమ్స్ వ్యక్తిగతము ప్రాయోచుచున్నది. కర్జుకపాతే బాల్డిన్ గారు బ్రిటిషువారి తరపున మాట్లాడుటకు తయారగుదురు. కాని విదేశీయులకు ఈయనసంగతి ఇంకవరకు తెలియదు.

తనమాట చెల్లవలెనని బాల్డిన్ గారు యెంతయు శ్రమపడవలెనని టెలిగ్రాఫు వ్యక్తిగత ప్రాయోచుచున్నది.

ఇంతకంటే తుదివారిని ప్రధానమంత్రిని ఎన్నుకొనుటకు వీలులేదని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ వ్యక్తిగత ప్రాయోచుచున్నది.

బాల్డిన్ గారు రిటిరేషన్ తమపేరును స్థాపించుకొనిరని డెయిలీ మెయిలు ప్రాయోచుచున్నది.

బాల్డిన్ గారు కెంతయు యోగ్యునియు నుగణనంపద కాలవాలమనియు అన్నిటికిని లేగినవా నియునువ్యక్తిగత ప్రాయోచుచున్నది.

తర్కి-గ్రీను

అంగోరాత్మప్తి

లండన్, మే 23:— నవ్వవరహము నిచ్చుటకు కత్తి లేననియు కొన్ని జేతములను ఇచ్చెననుచును గ్రీకులు ఈయ మ్మలకు తెలియజేసిరి. ఇన్స్టిట్యూ పాపాగా రిసంగతిని అంగో రావారికి తెలియజేయుచున్నాడు.

నవ్వవరహమునకు బదులు గ్రీకులు ఇచ్చెననున్న ప్రదేశములు ఇన్స్టిట్యూ పాపాగారికి సంక్రమింపవలెనని నమ్ముచును ఈ విషయమున అంగోరావారు చర్చించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

మరటా వంటెన పిడుగుపడుటచే నాశనమయిన అధికారులు తెలియజేసిరి. అనవరతగలవో తగులబెట్టుటకు భయ మ్మలను దీనిని మందుగనులతో నిలిపిరి.

యుద్ధ ఋణములు

జర్మనులెక్కనును పరాసుల లెక్కనును

వ్యత్యాసము

విస్తారముగ గలదు. తత్కాలిక యుద్ధవిరామము వాటి నుండియు 4500,000,000. బంగారుమాక్కుల నిచ్చితిమని జర్మను లనుచున్నారని నవ్వవరహ సంఘమునకు పూర్వము అభ్యుత్థులుగ నున్న ద్యూబోటుగారనుచున్నాడు. నగదు, మరితర వస్తు దాహణ 58871200000 మొత్తమే జేరినదనియు ఇందులో 1500000000 మార్కులు నవ్వ వరహముల కిందను, తక్కినది ఆక్రమణ సైనికవ్యయముకింద ఇచ్చినదియు పరాసులు తెలుపుచున్నాడు.

కోహటు దురంతము

లండన్, మే 23:— ఇల్లినుకన్యను రక్షించిన స్థానపతి గారి వైరమును కన్యార్యేంద్రుల గారు ఎంతయు కొనియాడిరి.

బాల్డిన్-మంత్రి వర్గము

లండన్, మే 23:— కన్యార్యేంద్రుల వర్గములో రాజీనామా చేసిన బాల్డిన్ గారు ప్రయత్నించి ప్రారంభించినవర్గము వారిని మంత్రివర్గములో జేర్చుకొని ఎక్కువ మార్పులను కలుగ జేసెదరని, లేక ప్రస్తుతమందున్న సమాధానోన్ము. తోడనే కాలక్షేపము జేసెదరని ఏమియు తెలియుటలేదు. మార్పులు విశేషముగ నుండునని లేనిది కర్జుక ప్రభువువారు ఆధారపడి యున్నది. ఇతడు విశేషాంగ మంత్రిగ నుండునని లేనిది తెలియలేదు.

బాల్డిన్ గారిని ప్రధానమంత్రిని నియమించుటచే ఇక ముందు ప్రభువులను మంత్రిలుగ నియమించరనిస్థిరమగుచున్నది.

సామీప్య ప్రాచ్యపరిస్థితులు

తీవ్రముగ పరిణమించుటచే వ్యతిరేక దీనివిషయమై ఆలోచించుచున్నామని. తురుష్కులు గ్రీకులు ఒకరికొకరిని వైది రించుచున్నను వారలలించుచున్నాము యుద్ధమునకు గొంపోవక మానదు.

మక్రీ, మరిటాజుధ్య 5 గ్రీకులటాములు బున్నరని నమ్ముచున్నాడు.

గ్రీకులు మరిటాజువైక వచ్చినవో (మంచి నిరూపణ) నను తురుష్కులు ముట్టడించెదమనియు కాకాస్తాంటునోపిలు నుండి గ్రీకులను మిత్రమండలి గొంపోవినో నునోనను తీసి కొనెదమనియు తురుష్కులనుచున్నాడు. మిత్రమండలి నెదుర్కొనుట ఉత్తపిచ్చినియు గ్రీకులను తురుష్కులకును తెలిసిన సంగతి. కాని మిత్రమండలినుండి అంగీకరించుదుటకు వీలులేని ఏర్పాటులను ప్రసాదించ నెంచుట ప్రమాదకరమని వ్యతిరేక ప్రాయోచుచు. వివాదములు అంతమగుటకును, సంధి చేయవలెనను మిత్రమండలి అచంచలముగ నుండవలెను. మధ్య భరాసముగ నాకాదళ మంతయు తురుష్కు సముద్రములలోనే యున్నదని తెలియుచున్నది.

గిల్లింగుహమ్ము హేండు బ్రాండు

పోర్చులెడు సీమెంటు

ఈ గురుకు గలదానికి సీమెంటు అక్కరలేదు. ఇది అందరికీ తెలియును. ఎల్ల వోట్లను వాడెచుచున్నది. BEST & Co. Ltd. Post Box No. 63 MADRAS.

బోనర్లాగారి రాజీనామా

భారత వార్తాపత్రికల వ్యాఖ్యానములు

మే 28:—బాటియ అతివాదపత్రికలు దప్ప మిగిలిన, ఆంగ్ల, జేబ్ టైమ్స్ లోని బోనర్లాగారి రాజీనామాను గురించి వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు వారి విచక్షణ జ్ఞానమును సేవకు ప్రకటించుచున్నది. బాటియగారు ప్రధానాధ్యక్షుని పదవి నధిష్టించుట కనుక బాటియ పాపము నొసగుచున్నది.

రంగూను, మే 28:—రంగూను ప్రెస్సు బాటియగారి నిర్యాణమును గురించి వ్యాఖ్యాన మొనర్చుచు వీరి యాజమాన్యమున ప్రభుత్వము వ్యాపారసరణి నలంబించి ఆర్థికపరిస్థితులు స్పష్టపరిచుటకుని వ్రాయుచున్నది. బోనర్లాగారివలెనే ఈ రెండు నిష్కాపట్యము గలవాడనియు బోనర్లాగారి తరువాతి నిర్ణయానికి ప్రధానియగుట మంచిదనియు తెలిపెను.

తురుష్కులు - గ్రీకులపై పరిహారములు

లాసేను, మే 28:—నవ్వపరిహారమున పరిష్కారము గుట ఆలస్యముగుటచే గ్రీకులు ముగ్గురిననున్నాడు. త్వరలో దేవులవలెనే వెనెజలాన్ గారు మిత్రమండలికి లేఖ వ్రాసిరి. గ్రీకులు ఇంతకాలము కనిపెట్టుకొని యుండలేరని నూచించిరి.

ఈ వారములో ఈవిషయమును సభవారియెదుట ప్రవేశ పెట్టవలెననిరి. గ్రీకులు కొన్ని ప్రకటనలు నిచ్చినవన్న సంగతి ఏమియు ఇక్కడ ఎవరికిని తెలియదు.

కొంత బ్రిటిషువాదాదర్శమును కాక ప్లాంటు సోషియల్ రిస్పించుటచే తురుష్కులు భయపడుచున్నారు.

వాషింగ్టనులోనున్న జర్మను రాజుబారిని రిస్పించ వలెననియు అధికారులందరను అర్జున చేయబడుటచే వీరు అవసరముగ వారిస్థాన పనిచేయవలసియున్నది గాన రిస్పించవలెనని క్రస్తు కార్యాలయమువారు జర్మన్ ప్రభుత్వమును గూర్చి.

వాకోవిస్కిగారి అంత్యక్రియలు జరుపబడినవి.

కర్జన్తో సంభాషణమును గూర్చి సోషియల్ ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరపు క్రాసికాగారి కందెనయు ముందు పరిస్థితులు సూత్రసూపమును చాటు ననుకొను చున్నాడు.

Grand Opening Night!

శనివారము 26-5-23

కాకినాడలో క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన

మా శ్రీ కృష్ణ ఫి యేటరులో

శ్రీ కృష్ణవిలాస్ సభవారిచే

సీతా కళ్యాణము

అను నాటకము ప్రదర్శింపబడును.

టిక్కెట్లు:— ర 2, 1, 0-8-0

యన్. గోపాలరావు. పి. వెంకటరెడ్డి.

అర్జిట్, ఆంధ్ర డైరెక్టర్. క్రెటర్

ఒక ఆయిల్ ఎంజినును

కొనునప్పుడు

8/- లాభి కేటెంగు ఆయిల్ యొక్క భరణము మై

యొందింపుడు. క్రొత్తపెటెక్ లాభి కేటెంగు కర్త

ప్రకారము బిల్లు మొత్తము సగముయగును.

REST & Co. Ltd

Post Box No. 63, MADRAS.

పంగరాష్ట్రమున హిందూ మహమ్మదీయ కలహములు

ఫరీదుపూరుజిల్లాలో కాసియానీ పోలీసుస్టేషను యిటా కాసియానీ నోక గ్రామములో నామనూద్రులను మహమ్మదీయులు కొట్టుకొని ర ని యి ది క ర కే క్ర క టిం క బడెను. ఈరెండు తెగల వారికి చాల సంతకృతములనుండి లోలోపల విరోధములు కలవు. ఈనెల 11 క తేదిని రెండు చిన్న కలహములు కలిగెను అందువలె 18 క తేదిని పట్టబిల్లాద్ద పెద్దపెద్ద గుంపులుగా రెండు పక్షములవాదను చేరిరి. ఈపక్షములు ముగ్గురు పురారాజుయధములను భరించినచిరి. చెరి 2000 మంది మొత్తము 4000 మంది యుద్ధమునకు సంసిద్ధులైరి. వెంటనే కాసియానీ పోలీసు సబ్ డివిజన్ కు ఆదేశింపబ్బెను. ఆనాడు కొట్టుట జరుగవలెనని నిలుపలిగెను. 14 క తేదిని 6000 మంది మరల సజబుచేరి మధ్యాహ్నమువరకు పోట్టుటను పోలీసులు నిలువకలిగిరి. పోలీసువారు 5 గురు మూత్రమె సబ్ డివిజన్ కు గూడనుండుటచే నతి దీక వారి నావలంబిపోయెను. ఒకరిపై నోకరు యీ తెలుసు రాళ్లను విసరకొనవారంబించిరి. ఒకగంటనేపటుల కొట్టుకొని వారందరను వెదలిపోయిరి. గాయములు తగిలినవారిలో ఏపక్షమువారి నావలంబివారి తీసుకొనిపోయిరి. ఇంతవరకు ఒక మహమ్మదీయుడు చనిపోయెను. మరియుద్దరు మహమ్మదీయులకు గాయములు తగిలె నని మాత్రమె తెలిసెను. అరుహమ్మదీయుడు చనిపోయినవారై నరని బంధుగులు తెలువక కేసును పూడ్చివేసినందున సబ్ డివిజన్ లు ఆఫీసురు వచ్చి ఆశీషమును మరల సమాధి లో నుండి బయటకు తీయించెను. ఇంకొక పిల్లవాడుకుడ చనిపోయెను. మరియుద్దరి నామనూద్రులు పట్టుకొని పోయిరి. యింతవరకు మరల పంపలేదని మహమ్మదీయులు తెలిపిరి గాని దానికి నిదర్శనమేమియును కనబడలేదు. ఒకపెట్టుపైని రక్తపు దాగు లండుటచే నవట నెవరికో గాయములు తగిలియుండును. ఒక పిల్లవాడా పెట్టుమీద ముచ్చునియుండగా వానిని ఈపెటో పొడిచి రని మహమ్మదీయులు చెప్పిరి. వాని తలిదండ్రుల నడుగగా మాపిల్లవాడు కనబడుటలేదని వారు చెప్పిరి. అనిజముగాదు. తలిదండ్రు లాపిల్ల వానికేసును కనాళ్యముగా పొలిపెట్టివేసెనని యింతయు చెప్పిరి. ఈవిషయమునుగూర్చి ఆఫీసరీయుచున్నారు. నామనూద్రులలో ఎవరికిని గాయములు తగిలినట్లు తెలియలేదు. చుట్టుపట్ల 10 మైళ్లవరకు ఉత్తం భాగమునందున్న మహమ్మదీయుల కందరిని ప్రబలముగా నాగ్రహణకరిగెనది. వారిలో చాలమంది ఆగ్రామమునకువచ్చిరి మహమ్మదీయుల రూపుమాపుచేయుచున్నారను కదంతులను విని గ్వ మతము వారి తోడ్పడుటకే వా కవటికి వచ్చిరి. 18 క తేది వరకును ఉత్తం మధికముగా నుండెను. కాని యావదంతులన్నియును అందములని తెలిపించుచు ప్రజలను కాంతింపజేయుటకు ఇరుపక్షముల నాయకులు ప్రయత్నించిరి. గాన త్వరలోనే కాంతి కలిగినది 70 మంది నామనూద్రులను 50 మంది మహమ్మదీయులను అరస్తుచేసిరి. (ఆ ప్రెస్సు)

అమృతసరులో గోహత్య

ఒక అమృతసరులో ఒలిచి ఆకళివరమును అమృత సరులో నోక హిందూదేవాలయమున కరిదురమున నెవరో పదవేసిండున నిన్న (28) ఉదయము దానిని చూడగానే హిందూవులకు ఆగ్రహనేక కర్షి మైసెది. డిప్టీ మిషనరను పోలీసు ఉద్యోగులు సచటికచిచ్చి అచట ప్రోగుపడిన హిందువులకు, పంపినెసిరి. ఇది ద్రోహవిరోధిలో చేయబడినటులలేదు. మాదిగ కలగునోకడు చనిపోయినమాద నీధిలో పడియుండుట చూచి దాని చర్యమును ఒలిచిరినీకొనిపోయి ఆకళివరము నచట నేరదరి చేసి యుండునని పోలీసులు ప్రకటించిరి. (ఆ ప్రెస్సు).

ఫోర్టు సెంటుజారి గెజెటు

మే 22 మంగళవారం

కల్లికు కాళి

యం. సాబుద్దీనుగారు నెలవునుండి రాగానే చిత్తూరు జిల్లా చంద్రగిరి డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

టి. ఇ. మాయరగారి భారతపాత్రాజ్య కాసనసభ్యత్వపు రాజీనామా ఆంగీకరింపబడినది.

లా కాళి

నీల్ మాక్ మెకేర్ గారు బి. సి. యస్. ఎగ్జామినేషన్ బోర్డు క్రనీడెంటుగ నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ కాళి

రావుసాహెబ్ నెట్టేమి రామమూర్తి నాయుడుగారు కృష్ణా ప్రెరిక నియమింపబడిరి.

అభివృద్ధి కాళి

జై. జి. కృష్ణరావు నాయుడుగారు అగ్రికల్చర్ అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుగ నియమింపబడి 1 సర్కిలుకు మార్పబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన కాళి

కాటెక్ ప్రెడెంట్ కాస్టర్ ఆండర్సన్ గారు మద్రాసు జెనరలు అనుభవంలో పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

ఏ. ఆర్. కాట్యగారు మద్రాసు లెన్ ప్లానింగ్ ట్రస్టు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి.

మేజర్. జి. జి. పాండలేగారు మద్రాసు ప్రభుత్వము క్రింద తాత్కాలికముగ పనిచేయుటకు ఆంగీకరింపబడిరి.

బి. నుబ్యరాం. బలిగారు కెల్లూరి జిల్లా పాల్వ అఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

పిమ్మకునేనిపున్నయ్యగారు తెలవాడ తాలూకా బోర్డు కైన్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కామమూన పిచ్చయ్య, ఏలూరిరంగయ్య, బొందిరిరామసింగు, వడ్లమాడి భీమయ్య, అంబటి వెంకయ్య, అక్కల గంగాధరరావు నాయుడు, నల్ల వెంకటరామయ్య, మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహ్మాన్ సాహెబు గారలు, తెలవాడ తాలూకా బోర్డు సభ్యులు, కృష్ణాజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కస్తూరు వెంకటస్వామి నాయుడుగారు సరసాపురం తాలూకా బోర్డు కైన్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కాట్లూరి నారాయణస్వామిగారు, శ్రీరాజా కలిదిండి మహారాజ్ కీర్తనసా కాపు బసామూర్, పోలి కెట్టి జగన్నాధుగారలు సరసాపురం తాలూకా బోర్డు సభ్యులు, కృష్ణాజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యా కాళి

పాల్వ ఒకెక్ కర్నాగారు మద్రాసు యూలోజియను స్కూల్ యనస్పెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

భట్టిబోలు సోమసుందరరావుగారు కెల్లూరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనలు ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

మిస్. జేన్. హెల్స్ రాస్ మద్రాసు క్విక్ మేరీ శ్రీల కళాశాలలో ఫిజిక్స్ ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

జి. వెంకటరావు కంతులుగారు గోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్సిలు కైన్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

ఇతర ప్రకటనలు.

బి. లక్ష్మణరావుగారు మద్రాసు కస్టం హౌసులో 8 క గ్రేడు అప్రెంటిసుగ నియమింపబడిరి.

డి. కే. కృష్ణమాచార్యగారు నెలవునుండి రాగానే కడప సర్కిలుకు నియమింపబడిరి.

డల్లిము. హెచ్. వుడ్డెహను అచాల్సను గారు వికాపుట్టం డివిజన్ జిల్లా ఫాక్టర్స్ ఆఫీసరుకు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

సయ్యదు రయిబద్దీను సాహెబు బసామూరుగారు ఉత్తరకడపడివిజనులో పని చేయుచుండురు.

రావు బసామూరు డి. కోయిల్ పిల్లె గారు మరల గోదావరి తూర్పుడివిజన్ నెలవున శుభ డివిజనుకు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరుగ నియమింపబడిరి.

బి. రంగస్వామయ్యగారు కోరాపుట్ డివిజన్ ఇంకా కలి శుభ డివిజన్ నూకర్ కై జరుగ నియమింపబడిరి.

జే. కైర్యంగారు యల్. యం. యస్. వికాపుట్టం జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుక్రింద పనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

కే. కన్నక సలియార్ గారు మరల హైదరాబాద్ సివిల్ అసిస్టెంటు స్టాఫుగ తీసికొనబడి మద్రాసు మెటర్నిటీ అనుభవంలో విద్యుద్ద్యుటిమీద నియమింపబడిరి.

ఎ రి యే టె డ్ వా టు రు ను

తయారు చేయునట్టి వారికి అవసరమైన వస్తువు లన్నిటికిని

ఈ దిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

Messrs. Barnett & Foster VIZAGAPATAM.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసభ

సింహావలోకనము

(ప్రత్యేక విశేషం)

నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము విజయవాడలో గత శనివారమున అధివేషించిన సమావేశము మిగుల ముఖ్యమగు తీర్మానముల గావించెను. ముఖ్యముగా భారతదేశమున కింకరుడు ప్రకృతిసృష్టికృతులను నుపసంహరించు తీర్మానములు ప్రకటించెను. ఆ సంఘసభచేసిన తీర్మానములను చర్చలను ఒట్టిచూడ నిర్మాణకార్యక్రమము ముఖ్యముగా చేయవలసియున్నదనియు, దేశీయ మహాజనసభ తీర్మానము ప్రకారము ఎల్లదిన ఆచరించి తీరవలసియున్నదనియు, అసహాయాద్యమధ్యమునకు భంగకరముగ వర్తింపజేసినందు, కాననభూమిపాక్షరమున కొంతకాలమైనను ఏదేని నిబంధనలు లేకుండా నిర్మాణకార్యక్రమము చేయుచు కాననోల్లంఘనము చేయరాదు అనియు వాగ్ధర్మమున కిట్టినిబంధించి గాన విడికాకపోల్లంఘనము అర్హుల అన్ని ప్రాంతములవాగున చేసి గౌరవప్రకటనలు నిర్వహించుననియు నిరంతరమును భగ్నతవలన దనియు, కనబడుచున్నది. ఆంధ్రదేశము మహాత్ముని యాదేశములను దేశీయమహాజనసభ యాజ్ఞలను శిరసావహించి నిరంతరము చేసెను. వాగ్ధర్మమున స్వరాజ్యవత్తాకము నిల్వజెల్లుటకు అభిలషారత జాతీయోపసంఘమున యాజ్ఞ యొనరించుట ఆంధ్రదేశమునందు కంకలకొలిచి కాంక్షింపఁబడిన కైక సంసిద్ధులై యున్నట్లు కన్పింపజేసెను. అసరము మావడినపుడు అసంఖ్యాకులుగా కాంక్షింపఁబడుచున్న దేరుల సిద్ధుని పెట్టుక నమ్మచున్నాడు. అట్టిభాగ్యవంతులకు కాంగ్రెసువాదుల ప్రేరణ కాంగ్రెసువాదము నుపబడుచున్నది. మరెవరికైనా ప్రజలు సంతృప్తి కాకపోయినను విశేషభాగములును నిర్మాణకార్యక్రమము చేసి కాంగ్రెసుసంఘమునకు తగు వాతావరణము కలుగజేసిగాని ఇదమిల్లవలెను నీలులేనని కొందరు వాదముల యభిప్రాయ మైనది. ఏదియైతేను ఇప్పుడు అభిలషారత జాతీయోపసంఘమువారు వాగ్ధర్మ స్వరాజ్యవత్తాక సంరక్షణవిషయము భారతదేశమునకు చెందినదిగ తీర్మానించినవారు ఆంధ్రదేశము ఎంతమాత్రము వెనుకంటే చేయదని స్పష్టములై యున్నవి.

రెండవవిషయము కాంగ్రెసుసంఘము కరుణలేకుండ చేయుటకు వ్యాయమైనవారై మొక్కటియే కన్పించుచున్నదనియు, అది కాంగ్రెసులో అన్ని కక్షివాదులను ఒక్కరైతే నెలకును అసరదేశీయమహాజనసభ జరుపుట యుక్తమనియు దేశమునకు సరికేమిచ్చెను. గయాతీర్మానమును కాననభూమిపాక్షరమున అభ్యుదయ చేయుటకు బహుశక్తులవలనందే అనుభూతియు జూపి. అందునూడే ఉపవ్యాసములు విపరీతార్థముతో స్వరాజ్యవత్తాక నోడించుకొరకే యనియు కాంగ్రెసుధర్మమునకు భంగము వాటిల్లకుండుకొరకే యనియు కన్పింపజేయుటకు వారైనను కాననభూమిపాక్షరమున అంగీకారభావమును నూచింపలేదు. కాననభూమిపాక్షరమున ఎంతమాత్రము ఆంధ్రదేశము దిగ్భూమియై అంగీకరించకపోవుటయే గాక నిరసభావమునూడే చూపుచున్నది.

ఈవిషయములు గాక రాష్ట్రసంబంధమైన వానిలో ముఖ్యమైనది దేశసేవకుల పోషణవిషయము. నుమారు ఆయిదారు మామలునుండి యాగ్రహార్య ప్రదర్శనాసంఘమునకు రాక కొంత అలజడిని కలిగించినది. భవమాంబునకొనకున్నప్పటి నిల్వధనము కల్పించుటయు కొంతకాలానుభవ ముండుటయు గల్గును. భవార్థమును కన్నులెత్తి కలిగియున్నదానిని స్వవిషయములకు దేశమునకు సమర్థముచేసి త్యాగస్వరూపముల వాల్చి దేశోద్ధారణయొక్క యందు మనుజుని సాంసారిక అవస్థ మానువాటి అర్థమగును. అట్టివారు కాంగ్రెసును విడిచి మరొక్కవారికి విరుద్ధముగ వెనుకంటే చేయలేరు. కాంగ్రెసు యొక్క ఉద్దేశము సేవకులకు అట్టిదేశభక్తుల యవసరమున్నది. కావున అట్టివారి పోషణమును కాంగ్రెసువారు మాను విధియై యున్నది. ఈవిధిని గుర్తింపజేయుటకు యేలూరులో రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ జరపబడినపుడు కాంగ్రెసు ప్రచారకులందరు వారికన్పించుటకు వాడుకలయెదుట కల పోసికొనిరి. వాటినుండియు వావిషయము పరిష్కరింపబడక పోవుటకు మొన్నటి విజయవాడసభలో దానియందు కొందరు కన్యలు కాల ఒత్తిడి కలుగజేసిరి. ఏ తీర్మానమునైనను ప్రకటనమున నీ విషయము లేవలసియున్నదని అడ్డుముడ్చెప్పెడివారు. సభలోగాకుండు కలకలములుగూడ చచ్చించి చర్చించి రుద్రుడై సోక తీర్మానమునకు వచ్చుట చేసిరి. ఈ తీర్మానము ఆచరణలో వెంటనే జెల్లుచును. ఈకన్న తేలిక దని యానవచ్చును. ఇందులో కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మంతయు యుక్తముగా చక్కగా జరుగుటకు నీలుకలుగును.

మరియు, స్త్రీలు గూడ సంఘాల్లో తాములే కనుట ననే స్త్రీలు ప్రచారము గావించి యున్నదని గుర్తించి అట్టి ప్రచారమును చేయబూనుచున్నారని దేశభాంధవి ముఖ్యముగాని వలె నిరర్థకమును వారించుచు యాగ్రహార్య లగుటకు సంసిద్ధులై కాననోల్లంఘనముచేయు సంసిద్ధులై కాంక్షింపఁబడునందు చేయవచ్చును.

నిర్మాణ కార్యక్రమమునందు ఈ సంఘమువారు అజ్ఞానీనని. గ్రామపంచాయితీలు వివిధ పెట్టుబడిన దనియు, ఇద్దరు అభివృద్ధి విషయము పెట్టుబడి యిచ్చువిధానము సేర్పరచి అవిధముగ ఆయాపంచాయితీలలో చేయవలసినదనియు, గయా తిలక్ స్వరాజ్యసభి భాగమును పూర్తిచేసి అదనముగ దేశ సేవకుల పోషణార్థము సామ్యమును చేయవలె ననియు.

ఎంత తీరచర్య కల్గినను సోమమును వెలుబిచ్చినను ఆవేశ మంత బంధించబడినను సర్వమును ఫలితములో క్రయోదాహరణముగ పరిణమించెను. విశవత్సము బలపరుపబడెను. దేశభిక్షాసము దేశభక్తి ప్రకాశక వివిధ ప్రోత్సహించబడెను; ఇట్టి యుత్సాహమున క స్త్రీయసంఘసభ జరుగుట సేజే కల స్థించినదని చెప్పవచ్చును. ఇది రాష్ట్రీయసంఘసభ జరుగుటకన్న రాష్ట్రీయమహాజనసభతో అరిగినదని చెప్పవచ్చును.

మహాత్ముని వ్యాధికారణము

మహాత్మునికనికరమే కారణము

రెండేళ్లక్రితము మహాత్ముని శ్రీమదుగు గ్రహణివ్యాధి కలిగినది. అది అప్పటినుండియు అపుడపుడు కనబడుచునేయుండెను. చెరసాలలో తిండి సరిపడక తరుచుగా చాలమంది ఖైదీలను గ్రహణివ్యాధి కలుగుచుండునగాని యితడు మహాత్ముని కంటే నీవ్యాధిరాలేదు. కొన్ని వారములక్రితము యరవాడ చెరసాలలో నున్నప్పుడు సత్యాగ్రహము భోజనము మానివేసిరి జయరాంబాబు అను సింధీ ఖైదీ ఆసంగతి మహాత్మునితో తెలిపెను. వారంటుల చేయగూడదని అతనితోనే మహాత్ముని వారికి కలుగు పంపెను. మహాత్ముని అదేశమును శిరసావహించి వారు భోజనముచేసిరి. ఆసంగతి నూరచ్చంటుకు తెలిసెను. మహాత్మునితో ఖైదీ లెవరును మాటలాడ గూడదని నిబంధన కత్తికమించి నంతటను జయరాంబాబుగారికి నూరచ్చంటు వారములకంటే ఏకాంతవాసము చేసెను. ఆ సంగతి మహాత్మునితో తెలిసి నూరచ్చంటును పిలిచి విజ్ఞప్తుడను సేసగాని దానుగారు కారని మహాత్ముని చెప్పెనుగాని నూరచ్చంటు విసలేడు గాన మహాత్మునిగూడ వారములకంటే ఏకాంతవాస కేతును కనబరచానే విధించుకొని గదిలోనుండి యావలకు రాకుండెను. అందువలన అజీర్తి దానివలన గ్రహణివ్యాధి కలిగినది. (స్వకావ్య)

రాజీనామానిచ్చిన

మంత్రుల ప్రసంగములు

వ్యంగ్యపరిపాలనము చూపుమావలెనని

చింతామణిగారు పలుకుట

కాన్పురు మిశ్రవాడలో రాజీనామా నిచ్చిన యితరులకు వ్యంగ్యపరిపాలన విమోచనం. కాయబహదర్ విమంతుర్ వాద్ యు. యు. యే గాభగ్యతర మహించి. కాననభూమిపాక్షకులకు అసంపూర్ణమగు ముఖ్యులైత్యమును కృషిని ప్రకటించి చింతామణిగారు ప్రత్యక్షతర మెనకును వ్యంగ్యపరిపాలన మరచయించెననియు, ఎల్లదిన విశవత్సముతో రాష్ట్రభిక్షానికి గల యసాధారణాధికారము తొలగింప యత్నింపవలె ననియు స్వసంఘనిర్మాణమునకై తాము శ్రీమదుగు ప్రయత్నింతుమనియు పలికిరి.

నోటీసు

గోదావరిజిల్లా కాకినాడతాలూకా తాళ్లకేపుగ్రామం లోని పెద్దంప అనే గుమారు య 160 ల లంకభూమిని బంధకు ఆంధ్రజాతీయకారాలవాదము 1928 ఫస్టిలగాయతు ప్పు 1927 ఫస్టి అఖరువరకు 5 సంవత్సరములకు అమరకపరమ సేర్పాటు చేయుచున్నాడు. గనుక కాంక్షింపిన నదలవినవారు 1928 ఫస్టిల జూన్ 10 తేదీతోగా నడకు కళాకాల కార్యదర్శిగారి దరఖాస్తులు పంపగోరెదను. మా హెడ్డుకొరంపెంటు భోగరాజు సహాకరుబ్రహ్మణ్యుగారు ఈ సేల 31 తేదీ లగా యతు కొద్దిరోజులు యావనిమిల్లై ఆప్రాంతముల నుండెదరు. గనుక వీలుకల్గినవారు దరఖాస్తులు వాటికూడా ఇవ్వవచ్చును. వేమూరి రామచంద్రరావు, కార్యదర్శి, ఆంధ్రజాతీయకళాకాల, బంధకు, కృష్ణాజిల్లా

వార్తావరణస్థితి

1928-సం॥ మే 24-వ తేది గురువారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
గోపాలపురం	90.0	82.0	...	0.55	1.70
కోకాపుట్	98.2	6.3	1.20	3.16	0.11
విశాఖపట్నము	91.9	83.8	...	2.27	0.02
కాకినాడ	97.3	82.2	...	0.60	1.04
మచిలీపట్నము	94.8	83.1	...	0.14	1.46
గుంటూరు	98.7	81.2	...	1.54	0.68
కర్నూలు	104.2	82.5	...	0.58	0.80
బళ్లారి	104.1	75.3	0.55	0.94	1.17
అనంతపురం	108.3	9.6	...	0.72	1.89
కడప	109.7	83.2	...	0.82	1.24
నెల్లూరు	100.1	79.1	...	0.27	0.71
మద్రాసు	98.4	80.9	...	0.08	1.27
కడపూరు	92.0	80.5	...	0	1.15
నెల్లూరు	99.8	79.0	...	0.77	2.08
నెలము	94.7	72.1	0.86	5.93	0.24
కోయంబతూరు	95.7	72.8	...	2.80	0.96
తిరుచనాపల్లి	100.9	70.2	0.62	1.14	2.98
వాగపట్నము	91.5	80.3	...	0.16	1.76
పునుకొట్	97.2	78.1	...	0.52	2.70
మధుర	97.2	76.8	0.28	1.81	3.10
పాంబన్	94.4	80.4	...	0	2.31
తిరువల్వేలి	...	...	0.05	1.75	2.10
తిరువేలూరు	88.1	77.7	0.08	1.07	3.47
కొచ్చిన్	90.8	78.3	...	2.76	9.28
కాలికట్టు	90.8	79.6	...	1.81	6.98
మంగళూరు	91.2	79.9	...	0.87	3.64
బెంగళూరు	92.7	70.8	...	5.02	0.66
హాస్సన్	5.3	69.6	0.45	3.21	2.37
మేర్ కార	82.9	61.0	2.05	4.09	2.01
తై మారు	98.8	79.1	...	0.44	1.05
మైత్రావాడ	101.3	79.4	...	0.48	1.26
కార్ వార్	90.3	81.4	...	0	1.52
కత్తిగిరి	89.5	81.1	...	0	0.85
బొంబాయి	92.7	82.9	...	0.02	0.16
హోలూరు	108.9	82.3	...	0	0.99
కొడైకనూర్	65.7	52.7	2.45	10.16	1.15
ఉదయపేటము	71.8	51.6	0.55	4.82	3.44

సర్కారులు:—కోరాపుట్లో 1.20 అంగుళముల వర్షము కురిసెను. ఆకాశము చాలవరకు మేఘావృతంబై యున్నది కోరాపుట్లో పగటివేడిమి మామూలుకంటే 4.7 డిగ్రీలు ఎక్కువగనన్నది. కల్కివోట్ల తక్కువగ నున్నది బందరులో గుంటూరులో 6.2, కాకినాడలో 4.2 డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 2.6 డిగ్రీలు ఎక్కువగ నున్నది. కోరాపుట్లో 5.5 డిగ్రీలు తక్కువగ నున్నది. తక్కువ:—బళ్లారిలో 0.58 అంగుళముల వర్షము కురిసెను. ఆకాశము మబ్బుతో గూడుకొనెను. అనంతపురంలో ఆర్ద్రత తక్కువ. కడపలో పగటివేడిమి 4.6 డిగ్రీలు ఎక్కువ. బళ్లారిలో 2.6 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూరుకు:—అక్కడక్కడ మబ్బులు పట్టినవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కడపూరు, మద్రాసు నెల్లూరులో పగటివేడిమి 7.3.67, 4.5 డిగ్రీలు తక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రి వేడిమి 3 డిగ్రీలు తక్కువ. మైత్రావాడు అకసము మబ్బుతో గూడుకొన్నది. కాకావూరులో పగటివేడిమి 3.5 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎన్. ఆర్. యు. సామూరు

వార్తావరణ కార్యదర్శి

గాజుల పరిశ్రమ

గాజుల పరిశ్రమను గూర్చి మంత్రుల గారు కర్వలలో ప్రకటనము కావించువని కలపబడుచున్నది.

ఆంధ్రదేశ నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘము

కేంద్రభోజనవసతిగృహము

విద్యావివేక శూన్యత కడుదూరమై దుర్వ్యవహారములై, యితరకృత్యము చేసికొనుటకు మార్గములేక అస్పృశ్యతచే బంధింపబడి అన్ని సంఘములకు వెనుకబడియున్న మూల, మాదిగ, పాకి, చచ్చడిబాగుల బిడ్డలను విద్యావంతులుగను, నీతివంతులుగను, హిందూమతభక్తులుగను, స్వతంత్రజీవులుగను జేయుటకు ఒక కేంద్రభోజనవసతిగృహము ఆంధ్రదేశమున కంతకును పాపించుటయే ఈ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

2 రాజీయ, మడి, కుల, కతులతో ఎంతమాత్రము ప్రసక్తిలేక ఆదిమాంధ్రుల నీతి, మతి, వైతిక, ఆర్థిక, సాంఘిక అభివృద్ధికి స్వజనాదరణీయులుగా పాపించుటయే ఈ సంఘముయొక్క పరమోద్దేశము.

3. ఆదిమాంధ్రుల పౌరక్రామిక అభివృద్ధికి, శ్రమసాయ జీవనమునకు ఒక కేంద్రసహకారవసతి సంఘమును స్థాపించుట అత్యవసరము.

కేంద్రప్రచారకమండలి

భూస్వాములకును పాకీయలకునుగల సమన్వయ పరిష్కారించుటకును, అస్పృశ్యత తొలగించుటకు వలయు సాధనములను అవలంబించి ఆదిమాంధ్రుల జన్మహక్కులకై నిరంతరము నేరచేయుటకును ఈ ప్రచారకమండలి పాటుపడును.

విజ్ఞాపనము

మహాజనలారా! ఆదిమాంధ్రులను అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుటకు అందఱును యేకాభిప్రాయమై యున్నాము. ఈ మాతనయుగమున అనేక శ్రద్ధాపావనలు బహులుదేసినవి. జాతీయవిద్యాలయములు, పౌరక్రామిక సంఘములు, గ్రంథాలయములు దేశమెల్లదెలను వెదకలబడుచున్నవి. కాని సర్వవిధముల అభోగితతో నున్న ఈజాతి నుద్ధరించుటకు ఆంధ్రమహాజనులు తమ కత్తిసంతకు కేంద్రీకరించి కృషిసంఘట లేదు. అందఱును నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘముపై పరిపూర్ణసానుభూతిగల ఈ సకలయోగములలో ఈ మాఖ్యోద్దేశములు గల సంఘమును స్థాపించి ఆంధ్రదేశమునందు నిమ్మజాతులసిద్ధిగతులను బాగుచేయుటకై ఈసంఘమును స్థాపించినాము. దీనిజాతులయందు జాలిగుండెగల వికారవ్యాధయ లందఱును ఈజాతి ఉద్యమనకు తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాము. ఈ ఘనకార్యము నెరవేర్చుటకై అథమ మా మూడులక్షలు అయినను కావలసియున్నది. ఇది ఆంధ్రమహాజనుల బౌద్ధార్యముపై ఆధారపడియున్నది. కావున అందఱును తమకు తోచిన సహాయము జేసి దీనిజన్మోద్ధరణకై తోడ్పడ గలందులకు వేసరున్నాము.

- 1. మొదల్ రామచంద్రరావు, బియ్యే, బియ్యల్. ఎం. ఎల్. సి. (అధ్యక్షులు ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణసంఘము)
2. బడేటి వెంకట్రామయ్య బియ్యే, ఎం. ఎల్. (ఏలూరు పౌర సంఘాధ్యక్షులు)
3. గుడూరి రామచంద్రరావు (అధ్యక్షులు గుడివాడ సేవాశ్రమము)
4. మారి అంజనేయులు, బి. యే. బి. యల్. (కార్యదర్శి, ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము)
5. ఉప్పు నారాయణమూర్తి బియ్యే (ఏలూరు నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సంఘము)
6. వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి 7. ఓగును వేంకట్రామయ్య
8. నరాల నెట్టి దేవేంద్రుడు. 9. రాయుడు గంగయ్య
10. అత్తిరి నారాయణరావు (ఆదిమాంధ్రకాయకులు)

అలయన్సు బ్యాంకు దివాలా

కలకత్తాలోని మార్కెట్ కంపెనీ పెద్దభాగస్వామియగు జీ. బి. మెక్ కేగారు రాబోవునెల 1 వ తేదీని జరుగనున్న బాకీదారులగణకు రాజాలనివారు తమకు రావలసిన మొత్తమును అందుకై యేర్పరుపబడిన సమాచారము (అనగా పౌరములో) వ్రాసి సంపదించునని తెల్పుచున్నారు. ఫారములు అట్లయన్సు బ్యాంకువారు సప్లయచేయుదురు.

భారతదేశపు విదేశపు వర్తకము

1928 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెలలో ఇండియా దేశమునకు 2110 లక్షల రూ॥ల సరుకలు దిగుమతి యయ్యెను. 3068 లక్షల రూ॥ల సరుకు వెనుకతి చేయబడినది. 797 లక్షల మైదెలు (వైబర్) దిగుమతి యయ్యెను. వర్తకపుబ్యాలన్సునల 237 లక్షల రూ॥ల ఇండియా దేశమునకు లాభమురచ్చెను.

అఖిలభారత నాయకు మహాసభ

జూనునెల 23,24 తేదీలను చెన్నపురిలో జరుగును

హిందూదేశమునందున్న శాశ్వతజాతి అన్ని తెగల నాయకుల మహాసభ చెన్నపురిలో జూనునెల 23,24 తేదీలలో (కనీసారాదివారములు) జరుగును. అసభకు దివానుబాదరు కొమ్మిరెడ్డి నూర్యనారాయణమూర్తి నాయకు (ఎం. ఎల్. సి. కాకినాడ) గౌరవ్యతీత వహించెదరు. రావుబాదరు. తమరపాకం వరదరాజులునాయకు (బి. ఏ. సి. ఎల్. రిటైర్డ్ జిల్లాజడ్జి వరదరాసు) గాగ సన్మాన సంఘాధ్యక్షులుగా నుండురు. వేణుగోపాలనాయకు, ఆర్. మదనగోపాలనాయకు (బి. ఏ. సి. ఎల్) ఎం. నువ్వరంనాయకు (బి. ఏ. సి) గార్లు కార్యదర్శులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. అసభలో సాంఘిక, ఆర్థిక, విద్యా వ్యవసాయాదివిషయములను స్వసంఘాభివృద్ధి సాధనములను చర్చింపబడును. (రాజకీయము లాసభలో చర్చింపబడవు.) సన్మానసంఘ సభ్యులి శ్రీరంజిత్ రుక్మిణి 5/ ప్రతినిధిగనుము రు 1/ క్రితినిధులగు శ్రీలక్ష్మిలక్ష్మి ప్రేక్షకులుగా రచ్చు శ్రీ పురుషులకును రుక్మిణి రుక్మిణిలకును పౌరుగుళ్ళకుండెచ్చు ప్రతినిధులు ముందుగా కార్యదర్శులకు (వాసివో వారికి బసలకు భోజనమునకు (ఉచితముగా) ఏర్పాటు చేయబడును. కార్యక్రమమున పాల్గొనగోరువారు జూనునెల 10 వ తేదీలోగా కార్యదర్శులకు వ్రాయవలెను.

ఉత్తరములు వ్రాయవారు " ఎం. నువ్వరంనాయకు గారు 52 పిడారియారు కో నెలపిడి జాబ్బివును మదరాసు" అనియును, తంతివార్తలవలెవారు "అల్పండు మదరాసు" అనియును (వ్రాయవలెనని కార్యదర్శులు మాట్లాడిరి.

"భారతాభ్యుదయము"

ఈ గ్రంథముందు శ్రీస్వామి వివేకానందుల వారు భారత దేశాభ్యుదయమునకై సూచించిన అమూల్య భావముల సతీస్పష్టముగ చర్చించుచు, ఆభావముల నెట్లు ప్రస్తుతపునాయకులు శ్రీయా హాపమునకు తెచ్చుచున్నదియును వ్రాయబడినది. శ్రీస్వాములవారి సమస్తభావములను తెలుగులో ప్రచురించుట కీదియే ప్రథమప్రయత్నము గాన, ఆధ్యాత్మిక, మానసిక, శరీరాభివృద్ధికి తోడ్పడు నూతనమార్గము లనేకములను ప్రతి వారును గ్రహింపగలరు. వెల రూ. 1-0-0.

కార్యదర్శి, శ్రీ గామకృష్ణాశ్రమము, చోబ్రోలు, గుంటూరుజి

ఇదివరలో మావద్ద నగలను కొనకుండిన ఒక్కసారి కొనిచూడకోరెదము.

Complex block containing decorative borders, a central image of a tree, and text about gold and silver items. Includes details about prices and locations like 'పుష్కరాగములతోడు'.

లోకమయమార్ కస్తూరిమాత్రలు

Complex block for 'Lokmayamari Kastoori Matras' featuring a central image of a bottle, text describing the products, and a list of agents or locations.

అమృతాంజనము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి బి.ఎం.బి, ఎం.ఎం. గారి పోషణక్రింద నున్న
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఛార్టర్డ్, లిమిటెడ్
హెడ్ ఆఫీసు 19, హారిన్ రోడ్డు మాంట్రోడ్డుపోస్టు, మద్రాసు.
చ్యవనప్రాసలే హ్యూము

శ్రేష్ఠమైన, రహస్యములేని ఆయుర్వేదిక్ ఛార్టర్డ్ హ్యూములు గల ఛార్టర్డ్ హ్యూములు యిది యొక్కటియే. ప్రాచ్యవేదీని శ్రేష్ఠవిధానములచేతనే శ్రేష్ఠమైన ఛార్టర్డ్ హ్యూములు మిక్కిలి శాస్త్రసమర్థముగా అభివృద్ధిగా రయారచేయబడిన ఛార్టర్డ్ హ్యూములు నిధముగా నున్నది. శ్రోత్రది, మేలెదియు వైన ఓషధులే ఉపయోగింపబడుచున్నవి. మా ఛార్టర్డ్ హ్యూములు తయారగుచున్న పలు ఓషధుల ఛార్టర్డ్ హ్యూములు గుణమునందుగాని, శ్రేష్ఠత్యమునందుగాని యితరచికిత్సలకు తీసిపోవుటలేదు.

మా శ్రుద్ధమైన చ్యవనప్రాసలే హ్యూములు మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన రసాయనము కఫహరమైనది.

శ్రోత్రఫలములు, ఓషధులు మొదలగువాటినుండి తయారచేయబడినవి.

1. తీయము, 2. కాలమాగానము, 3. ఉబ్బుగము, 4. ముద్దపడినము, 5. జ్వరకృత్తీక్షింతులు మున్నగువాటికి విశేషముగా ఉపయోగించు చున్నది. (2) ఆలలిని హేచ్చులేయుగుణ ముండుటకలన కాడ్డలిక్ నూనెకంటెను శ్రేష్ఠమైనది చెప్పదగినది.

(3) మిక్కిలి మనోహరమైనది గలదు.

(4) మిక్కిలి బాహ్యమైన దగ్ధగలవారు దీనిని విడువక సేవించిన విశేషముగా ఉమ్మిజేయ నవగరములేకనే కఫము బయటికివచ్చును. 4 ఛార్టర్డ్ హ్యూములు 1-కి ధర రూ. 1. 1 పాసు ఛార్టర్డ్ హ్యూములు 1-కి ధర రూ. 3/-

(5) కిరీమనంబులు జీవశక్తియు లగు అణువులకు అధికమగు శక్తిని కలిగించును. శ్రీ సాంగత్యాది ఆత్మచారములన కిరీమనమును మున్ను, మున్ను, కలిగిన అన్ని వ్యాధులను తొలగించును.

5000 మున్ను సమానాదర్శులను ఉచితముగా పంచివెట్టుటకై దైవకృతులు తీర్మానించియున్నారు. దరఖాస్తుపంపినచే మా పూర్తి వ్యాఖ్యలను ఉచితముగా పంపబడును.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడును.
ఊడినచుట్టు మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే

కామిసీయానూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, కఠో మాంద్యమున్నను, యిది దివ్యవధము

వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గరుగు గాని యుండదు

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకల నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోజునకే దీనిని పరీక్షించి చూడును

వెంట్రుకలు యెట్టుకొద్దిగాను కనిపెట్టుదు

కామిసీయా తలనూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టమనిగ జేయును.

వెల బుడి 1-కి ఒక రూపాయి ఏ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోస్ట్‌లోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"బ్రూట్ దిట్ బహు"కు వ్రాయును.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది ఆర్థికపరమైన గుణముగలది.

బొమ్మ బుడి 1కి ధర రూ. 2-0-0

వ్రాము బుడి 1కి ధర రూ. 0-12-0

1/2 వ్రాము బుడి 1-కి ధర రూ. 0-8-0

ఇది మంచి అమ్మవారందరికీకడనున్న, సరకు అమ్మవారికడనున్న చా దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యెడంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్మామకీడు, బొంబాయి.

కలవడినది!

(శ్రీ త్రైవిక్రమాంజనము)

బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాశివాజి

అను నాటకము వెల రూ. 1-0-0

వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస వ్రెస్టునకు

వ్రాయవగును.

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ. 2-8-0

గాలితగిలి చెడిపోకుండు, గాఢబట్టిలో వుంచబడి యున్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్లతో చిక్కగాకలిపి వెంట్రుకలకు దుద్దుళ్లరాచి యెండనిచ్చిన యెడల చెండు నడుమములలో అని పుటపుట రాలిపోవును చర్మమునకు నలుపుగాని మరేదే చెడుగాని కలదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అణాలు 12 డబ్బీలు రూ. 2-0-0

పండ్లను ముత్యమువలె తెల్లగాచేసి చిగుళ్లను గట్టిపరచును. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

చుండుతైలము

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

సువాసన నూనెలవల్ల తలలో చుండు పోనివాటికి బది చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయిదారు దినములు ఉపయోగించి వికారిదట చుండు నిర్మూలముగా నశించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు

మలయచందనము

గనేరియా అను రోగమునకు తోకాము

కళ్ళకు, లేదు. కిరికారిలో ము లేదు. ఎముకలు, కెంపు, కచ్చు, అను మూల విధముల రోగములకు 1. చుండుతైలములో మున్ను. శ్రీ లక్ష్మణుని వ్యాధులకు మున్ను రోగము (1251) డబ్బీ 10 రూ. 2-4-0

గంతర్య ఫార్మసి, రాయవరం(గోదావరి జిల్లా).

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలులపాలిటి సంతవి:- మేనాను, నిస్కార్య, కుష్ట నష్టము, నిస్సక్తుక, అతిమూత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలమును, యశ్వనమును, కాంధిని, వీర్యవృద్ధిని, శౌర్య, పౌష్టిని, కలిగించు వర్షసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 30కు డబ్బీ రూ. 1-4-0. ఏ. పి. చార్జీ 0-8-0 (8851)

రోజుపున్న లేహ్యము:- ఇది మలబద్ధమును తొగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము. 15 రూ. డబ్బీ రూ. 0-10-0, ఏ. పి. చార్జీ 0-7-0

ఏ. పి. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశేపి, వెల్లూరుజిల్లా.

చాకులు - తాళములు

మంగళికా తత్తులు.

అలక్షసాదములే చేయబడినవి. మేలయినవి.

వెంట్రుకల ధర్మకాళులగుట వ్రాయును.

బి. కె. కేశవయ్య అండ్. కో. లిమిటెడ్

బెంగళురు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

కెన్యాపూరు (గోదావరిజిల్లా)

సెక్యూరిటీ అండ్ ట్రేడు: "ఇంజనీరు" కెన్యాపూరు.